

bb 64. francia professzor magyarországon

k ms/gk-lm la

1963. december 3.

albert louis lermusiaux párizsi professzor kedden a kulturális kapcsolatok intézetének meghívására kéthetes magyarországi tanulmányútra budapestre érkezett. a neves francia tudós, anyag szerkezeti kutatásokkal foglalkozik, előadást is tart hazánkban./mti/

4

bb. 65. a mongol nagykövetség filmbemutatója

t/hi/gk/a/la

1963. december 3.

zsambalin banzar, a mongol népköztársaság budapesti nagykövete kedden este a szakszervezetek fehérvári uti művelődési házában fogadással egybekötött filmbemutatót rendezett a mongol népköztársaság szakkádereinek kiképzésében részvevő magyar szakemberek részére. a mongol nép életéről szóló filmet a megjelentek nagy tetszéssel fogadták./mti/

--

- v e g e -

20.50/a

- 36 -

PK

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Főm. utca 6-7. Telefon: 169-480, 169-600

A szerkesztését és kiadását a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k
1963. december 4.

bb. 1. husz-huszonöt millió éves kagylók pomáz határában

i/tz/gg/a/ki

1963. december 4.

rendkívül értékes leletre bukkant pomáz környékén egy vízmosás oldalában dr. báldi tamás geológus, a természettudományi múzeum muzeológusa.

a husz-huszonöt millió éves homok- és agyagrétegekbe temetődött növényi és állati maradványok tömegéből előkerült egy különleges csőkagylófaj körülbelül száz példánya is. az ilyen kagylók - amelyeknek ma is élő és már régi kihalt fajtáit egyaránt jól ismeri a tudomány - általában mélyen befurják magukat a tengerfenékre, és külön erre a célra kifejlesztett, az iszapon átnyúló csövön keresztül gyűjtik táplálékukat a vízből, illetve távolítják el a megemésztett eledel maradványait.

a most megtalált fajnál azonban valami rendkívüli jelenség mutatkozik. általában ugyanis ezek a táplálkozó csövek teljes hosszúságukban ugyanabból az anyagból állnak, ez a faj viszont más anyagból építette a csőnek az iszap által védett felét és másból a szabad vízzel érintkező részét, bár a röntgenvizsgálatok még folyamatban vannak, minden jel arra mutat, hogy a kagyló az iszapkörnyezetben aragonitot, a vízben pedig kalcitot termelt a cső építőanyagaként. mindkettőnek az alapanyaga ugyanaz, mégis - eltérő kristályszerkezetük miatt - a kalcit sokkal ellenállóbb a különböző vegyi és mechanikus hatásokkal szemben, mint a jóval lágyabb aragonit.

a lelet nemcsak azért különösen jelentős, mert az élőlények rendkívül nagy alkalmazkodó képességét bizonyítja, hanem azért is, mert az eddigi megállapítások szerint ez a faj a tudomány számára mindmostanáig teljesen ismeretlen volt./mti/

--

- 1 -

PK

bb. 2. naponta 1000 szál üvegházi rózsza és szegfű gyuláról

vid/j/a/ká

1963. december 4.

a gyulai kertészeti vállalat üvegházában 16.000 bokor rózsza és 20.000 fő amerikai óriás-szegfű virágzik, összesen mintegy egymillió virág pompázik csodálatosan szép, fehér, rózsaszín, sárga, bordó, világospiros és más színben. a kertészek naponta 1000 szál rózsát, szegfűt csomagolnak, s hajnalonként a szélrózsza minden irányába elindulnak a virágszállítmányok gyuláról. nyíló rózsát és szegfűt küldenek budapestre, szombathelyre, szegedre, pécsre, debrecenre és hazánk más városaiba./mti/

bb. 3. készülődés a gyermekotthonokban, óvodákban, művelődési házakban a télapó fogadására

i/vt/lk/a/zs

1963. december 4.

ezekben a napokban országsszerte nagy izgalommal várják a gyerekek a télapó érkezését. a ,, fogadtatási ,, ünnepséget az óvodákban, gyermekotthonokban, művelődési házakban csütörtökön illetve pénteken rendezik. a 4. kerületi Langlet waldemár utcai óvodában maguk az óvónők állítják össze a kis ajándék-csomagokat, amelyeket télapó ad majd át a gyerekeknek.

a 6. kerületi óvodák kis lakói versekkel, énekekkel, játékokkal készülnek december első hetének várva-várt eseményére. a szülői munkaközösségek tagjai és az óvónők édességgel tölött piros papucssal és puttyokkal lepik meg a gyerek-kollektívákat. a patronáló üzemek, vállalatok gondoskodnak arról, hogy az ajándék-csomagok sok kellemes meglepetést szerezzenek az apróságoknak.

az angyalföldi józsef attila művelődési házban a helyi szakörök és tanfolyamok növendékeinek rendeznek télapó ünnepséget. előbb az állami bábszínház művészei szórakoztatják a gyereket, majd a télapó lép színre és rigmusokkal, versekkel ,, fűszerezt, ,, nyújtja át az ajándék-csomagokat.

a nő tanácsok aktivistái felkeresik a fővárosban és vidéken a 2 gyermekotthonokat, hogy ajándékaikkal az ott elhelyezett lányoknak-fiuknak is örömet szerezzenek./mti/

..

- 2 -

bb 4. csaknem 28 000 ebéd, több mint 31 000 reggeli és vacsora az egyetemi és főiskolai menzákon - javult az ellátás, kevesebb a panasz

i di/gk-lm zs

1963. december 4.

az idei tanév megkezdése előtt 14 millió forintot költöttek egyetemi és főiskolai menzák felújítására, berendezéseinek pótlására, illetve korszerűsítésére. az éttermek bővítésekor sok helyütt a konyhákat is átalakították, rendezték. a beruházásokkal egyidejűleg ugyyszólván mindenütt intézkedtek az illetékesek, hogy az ételek minősége is jobb legyen az előző évekénél. a fővárosban a délbudai vendéglátóipari vállalatnál például önálló részleget alakítottak a diákétkezők ellátására.

az elmúlt hetekben a kisz központi bizottsága egyetemi és főiskolai osztályának munkatársai budapesten, miskolcon, veszprémben, szegeden, debrecenben és sopronban megnézték, hogyan kamatoznak a gyakorlatban a milliók, s meghallgatták: mit mondanak a legilletékesebbek, a diákok. azt tapasztalták, hogy a legtöbb helyen javult a helyzet, kevesebb a panasz, s több a ,,vendég,, mint tavaly vagy tavalyelőtt volt. a mintegy 45 000 egyetemista és főiskolás naponta 27 576 ebédet és több mint 31 000 reggelit, illetve vacsorát fogyaszt a menzákon. a debreceni orvostudományi egyetem hallgatóinak például 97 százaléka a diákétkezőben ebédel. a megnövekedett forgalom ellenére általában csökkent a zsúfoltság, ahol pedig még gyakori a torlás, ott általában jobb időbeosztással, az órarend és a kiszolgálási idő egyeztetésével számottevően javíthatnak a helyzetben.

a felmérés ugyanakkor felhívta a figyelmet arra, hogy a menzabizottságok ma még nem töltik be hivatásukat. egyrészt azért, mert az új tanévben a 80 felsőoktatási intézmény közül mindössze 25-ben alakították meg a diákellenőröknek ezt a testületét, másrészt mert a meglevők is elég ötletszerűen, bizonytalanul tevékenykednek. ezért az ifjusági szövetség - az illetékesekkel együtt - a közeljövőben pontosan meghatározza a menzabizottságok hatáskörét, s megbizta az érdekelt kisz-szervezeteket, hogy az eddiginél sokoldalúbban segítsék a testületeket./mti/

..

- 3 -

bb. 5. másfélmillió folyóméter lucfenyő karácsonyra - hamarosan budapestre érkeznek az első szállitmányok

i/cs/j/a/ká

1963. december 4.

vss.
Somogy, Zala, Veszprém és Győr-Sopron megye erdősegeiben vágják a karácsonyfának nevelt, dúslombu, fiatal lucfenyők vágását, sőt a közeli napokban már meg is érkeznek a fővárosba az első szállitmányok. az ország más tájain telepített karácsonyfa-telepek ugyanakkor a vidéki városok, ipari központok, községek igényeit elégítik ki. az országos erdészeti főigazgatóságon adott tájékoztatás szerint az idei karácsonyfa-vásároknak december 13-ig folyamatosan másfélmillió folyóméter lucfenyőt küldenek az erdőgazdaságok, vagyis kerekén 850.000 karácsonyfának valót. a fácskák zöme 1-2 méteres lesz. az ennél kisebb, illetőleg a 2-3 méteres karácsonyfákra aránylag kicsi a kereslet. az ország ház kupolacsarnokába a miskolci állami erdőgazdaság szállt majd 16-18 méteres földiágas, óriás karácsonyfát. a főváros és a nagyobb városok pályaudvarain 6-8 méteres fenyőket díszítenek fel.

Budapestnek kerekén félmillió folyóméter lucfenyő azaz körülbelül 278.000 karácsonyfa jut, ami - az elmúlt évek tapasztalatai szerint - bőségesen fedezi a lakosság igényeit./mti/

--

- 4 -

102

bb.6. mesterséges hangszalag, plasztikai műtét légcső - szükületnél - új magyar gégeszeti eljárások

i ms/gg n zs

1963. december 4.

nem mindennapi tudományos körutat tett a közelmúltban dr. réthi aurél professor, a semmelweis kórház orr-, torok- és gégeosztályának főorvosa. rövid néhány napon belül ugynevezett mesterelőadást tartott a nemzetközi kísérleti gégesz-kollégium előadássorozatában, meghívott előadóként szerepelt a francia orr-, gége-, fülészeti társaság kongresszusán, bevezető referátumot tartott a hajléi gégesz-kongresszuson, s az ő beküldött előadásával nyitották meg a beszédszervek gyógyításával foglalkozó francia tudományos társaság ülését. előadásai, amelyekben számos, a magyar gégeszetben általában meghonosított műteti és gyógyítójelölést ismertetett, nagy visszhangot és elismerést keltettek. a nemzetközi tekintélyű tudós ezekről az új eljárásokról tájékoztatta a magyar távirati iroda munkatársát.

elmondta, hogy az egyik újszerű műteti eljárással életveszélybekerült betegeket lehet gyógyítani. az orr mögött, a koponya belsejében ugyanis van egy kiöblösödő véna, amelybe az orr melléküregeiből, a szemüregből stb kiinduló vénák trokolnak. a melléküregek, arcüregek gyulladása, bizonyos fogbetegségek stb. követeztében ez a véna gyulladásba jöhet, ami azért veszélyes, mert vérrög képződhet és a fellépő gennyes folyamat a visszérrel közvetlenül érintkező agyhártyára is áterjedhet. az esetek túlnyomó többségében az ilyen gyulladás antibiotikum kezeléssel megszüntethető, ha azonban a kezelés nem segít csak sebészi beavatkozással lehet a beteg életét megmenteni. a réthi professor által kidolgozott eljárásnál az orrt felnyitjuk és így az egyik melléküregben át érnek el a beteg gyütőérhez. utatnyitnak a gennyes folyamat levezetésére és meg akadályozzák, hogy a gennyedés az agyhártyára hódjék.

- számos plasztikai műteti eljárást dolgoztam ki a felső légutakban, a nyakban és a garatban dagánatos megbetegedések miatt eltávolított részek pótlására - folytatta a professor. ezeket a hiányzó és a beszédhez nélkülözhetetlen részeket a beteg melléről vagy hátáról vett bőrrel pótoljuk. arra is van példa, hogy a hangszalag eltávolított része helyett mesterséges hangszalagot építünk be. az ilyen „hangszalag”, természetesen merev, mégis nagy szolgálatot tesz, mert ha egy hangszalagnak legfeljebb a fele válik merevvé, a tapasztalat szerint ez még nem gátolja a normális hangképzést. halleban bemutattam egyik kollégámnak dr. bánfai ivánnak eljárását is, amellyel kitűnő eredményeket lehet elérni légcsőszükületek esetén. a plasztikai műtétek jelentősége rendkívül nagy, hiszen ezek teszik lehetővé, hogy az ember ne veszítse el beszédképességét. olyan esetben is sikeres az ilyen műtét, ha a daganat miatt szükségessé vált a gége kiirtása, mert a beteg - természetesen megfelelő gyakorlás után, amely nem tart sokáig - a garat izmai és a nyálkahártyaredő segítségével tud beszélni. /folyt.köv./

8.40/-n

-5-

915 246

bb. 5. másfélmillió folyóméter lucfenyő karácsonyra - hamarosan budapestre érkeznek az első szállítmányok

i/cs/j/a/ká

1963. december 4.

vas,
somogy, zala, veszprém és győr-sopron megye erdősegeiben szedték a karácsonyfának nevelt, dus lombu, fiatal lucfenyők vágását, sőt a közeli napokban már meg is érkeznek a fővárosba az első szállítmányok. az ország más tájain telepített karácsonyfa-telepek ugyanakkor a vidéki városok, ipari központok, községek igényeit elégítik ki. az országos erdészeti főigazgatóságon adott tájékoztatás szerint az idei karácsonyfa-vásároknak december 13-ig folyamatosan másfélmillió folyóméter lucfenyőt küldenek az erdőgazdaságok, vagyis kereken 850.000 karácsonyfának valót. a fácskák zöme 1-2 méteres lesz. az ennél kisebb, illetőleg a 2-3 méteres karácsonyfákra aránylag kicsi a kereslet. az országház kupolacsarnokába a miskolci állami erdőgazdaság szállt majd 16-18 méteres földiágas, óriás karácsonyfát. a főváros és a nagyobb városok pályaudvarain 6-8 méteres fenyőket díszítenek fel.

budapestnek kereken félmillió folyóméter lucfenyő azaz körülbelül 278.000 karácsonyfa jut, ami - az elmúlt évek tapasztalatai szerint - bőségesen fedezi a lakosság igényeit./mti/

- 4 -

bb.6. mesterséges hangszalag, plasztikai műtét légcső - szűkületnél - új magyar gégeszeti eljárások

i ms/gg n zs

1963. december 4.

nem mindennapi tudományos körutat tett a közelmúltban dr. réthi aurél professzor, a semmelweis kórház orr-, torok- és gégeosztályának főorvosa. rövid néhány napon belül ugynevezett mesterelőadást tartott a nemzetközi kísérleti gége- kollégium előadássorozatában, meghívott előadóként szerepelt a francia orr-, gége-, fülészeti társaság kongresszusán, bevezető referátumot tartott a hallai gége- kongresszuson, s az ő beküldött előadásával nyitották meg a beszédszervek gyógyításával foglalkozó francia tudományos társaság ülését. előadásai, amelyekben számos, a magyar gégeszetben általában meghonosított műtéti és gyógyítóeljárást ismertetett, nagy visszhangot és elismerést keltettek. a nemzetközi tekintélyű tudós ezekről az új eljárásokról tájékoztatta a magyar távirati iroda munkatársát.

elmondta, hogy az egyik újszerű műtéti eljárással életveszélybekerült betegeket lehet gyógyítani. az orr mögött, a koponya belsőjében ugyanis van egy kiöblösödő véna, amelybe az orr melléküregeiből, a szemüregből stb kiinduló vénák trokolnak. a melléküregek, arcüregek gyulladása, bizonyos fogbetegségek stb. következtében ez a véna gyulladásba jöhet, ami azért veszélyes, mert vérrög képződhet és a fellépő gennyes folyamat a visszérrel közvetlenül érintkező agyhártyára is áterjedhet. az esetek túlnyomó többségében az ilyen gyulladás antibiotikum kezeléssel megszüntethető, ha azonban a kezelés nem segít csak sebészi beavatkozással lehet a beteg életét megmenteni. a réthi professzor által kidolgozott eljárásnál az orrt felnyitjuk és így az egyik melléküregben át érnek el a beteg gyűjtőérhez. utatnyitnak a gennyes folyamat levezetésére és meg akadályozzuk, hogy a gennyedés az agyhártyára háradjék.

- számos plasztikai műtéti eljárást dolgoztam ki a felső légutakban, a nyakban és a garatban daganatos megbetegedések miatt eltávolított részek pótlására - folytatta a professzor. ezeket a hiányzó és a beszédhez nélkülözhetetlen részeket a beteg melléről vagy hátáról vett bőrrel pótoljuk. arra is van példa, hogy a hangszalag eltávolított része helyett mesterséges hangszalagot építünk be. az ilyen „hangszalag”, természetesen merev, mégis nagy szolgálatot tesz, mert ha egy hangszalagnak legfeljebb a fele válik merevvé, a tapasztalat szerint ez még nem gátolja a normális hangképzést. halleban bemutattam egyik kollégámnak dr. bánfai ivánnak eljárást is, amellyel kitűnő eredményeket lehet elérni légcsőszűkületek esetén. a plasztikai műtétek jelentősége rendkívül nagy, hiszen ezek teszik lehetővé, hogy az ember ne veszítse el beszélőképességét. olyan esetben is sikeres az ilyen műtét, ha a daganat miatt szükségessé vált a gége kiirtása, mert a beteg - természetesen megfelelő gyakorlat után, amely nem tart sokáig - a garat izmai és a nyálkahártyaredd segítségével tud beszélni. /folyt.köv./

8.40/-n

-5-

915 240

/bb 6. mesterséges.....1.folyt./vm

- kezdetben műtéttel gyógyítottam a beszédszerveknek azokat a megbetegedéseit, amikor a rendes hangszalag helyett a fölötté levő ál-hangszalag használata, illetőleg görcse okozza a bajt. sok esetben novokain-befecskendezéstől is rendbejön a beteg, visszaáll a normális hangszalagok használata. a műtétet azonban makacsabb esetekben is el tudom kerülni, idén kidolgozott eljárással, ez körülbelül három hétig tartó, tervszerűen felépített gyakorlatokból áll. a beteg észre sem veszi, hogy az ál-hangszalag helyett a valódi hangszalagját használja, két hét múlva már fennhangon tud számolni, a harmadik hét végén tisztán, érthetően beszél, sőt szaval is./mti/

bb 8. megkezdtek a budapesti földgáz-körvezeték keleti ágának építését - ujbudán, kőbányán, zuglóban és csepelen ágazik el a vezeték az elosztó hálózatba - harminckét fővárosi nagyüzem és több ezer lakás kap alföldi földgázt

i szf/gk vm ki 1963. december 4.

nagymennyiségű acélcsővet halmozott fel a napokban vecsés határában, közvetlenül a főváros szomszédságában a kőolajvezeték vállalat. a csőszállítás megkezdése azt jelezte, hogy a vezetéképítők felvonultak a budapesti földgáz-körvezeték keleti ágának lerakásához.

mint ismeretes, épül az alföldi földgáz gerincvezeték, amely a hajduszoboszlói földgázt szállítja majd budapestre, az ipari nagyüzemek és a háztartások részére. a gerincvezeték cegléd-budapesti szakaszának lerakásával most érkeztek vecsésig, ahol bekötik majd a budapesti körvezetékbe. ezért vált időszerűvé a körvezeték keleti ága munkálatainak megkezdése. a nyugati ág, amely a dunántúli kőolajvezetéken budapestre érkező földgázt veszi át, keresztvegytől az óbudai gázgyár és pünkösdfürdő érintésével Órszentmiklósra már az előző években kiépült. a keleti szakasz, amelynek építését most megkezdtek, keresztvegytől csepel-szigeten át gyál, vecsés, majd a főváros tizenhetedik, tizenötödik és negyedik kerületének érintésével ujbudán a váci utnál, a szentendrei sziget magasságában zárja be a kört az Órszentmiklósra vezető másik ággal. az építkezésre, amelynek kiviteli terveit a kőolaj-és gázipari tervező vállalat, valamint a mélyépterv készíti, 150 millió forintot irányoztak elő. ebből 20 millió forint értéket még az idén beépítenek. a jövő év közepéig az egész keleti ág elkészül, tehát teljes lesz a körvezeték, s az 1964. évi őszi-téli fűtési szezonra már megindulhat budapestre az alföldi földgáz, hogy tovább javítsa a főváros gázellátását. egyelőre ugyan nem a hajduszoboszlói, mert ekkorra csak szolnokig készül el a vezeték, ezért egy éven át arról a környékről a szandaszőlősi földgázt szállítja majd budapestre. 1965-ben azonban teljes hosszban elkészül és ennek az évnél a telén a hajduszoboszlói földgáz váltja fel a szandaszőlősit, s tovább bővíti, javítja a főváros gázellátását, eleinte olyan módon, hogy az óbudai gázgyárban előállított gázhoz keverik.

/folyt.köv./

8.45/-n

-6-

/bb 8. megkezdtek.....1.folyt./vm

a 40 atmoszféra nyomással működő körvezetékét vecsésnél kötik össze az alföldi gerincvezetékkel. a körvezeték keleti szárnyának nyomáscsökkentő berendezésekkel ellátott négy leágazása lesz a fővárosba. az első ujbudán, a második kőbányán a keresztúri ut környékén, a harmadik zuglóban, a negyedik csepelen. a leágazások vezetnek majd el a csökkentett nyomású földgázt az elosztó hálózaton keresztül az üzemekbe és a különböző városrészekbe, a mélyépterv most készülő tervei szerint. harminckét nagyüzem kap 8000 kalóriás alföldi földgázt technológiai célra 1965-ben. ezenkívül ekkor már több ezer lakásba vezetnek be a földgázt. az üzemek közül többek között az egyesült izzó, a ganz-mávas, a lőrinci hengermű, a vörös csillag traktorgyár, a csepel vas-és fémművek, továbbá a környékükön számos nagy gyár áll át földgáztüzelésre. jövőre óránként 8000 köbméter szandaszőlősi földgázra számíthat budapest, majd amikor a következő évben a hajduszoboszlói gáz megindul, ennél jóval többre. az elgondolás az, hogy a jelenleg gázzal már ellátott lakásokban, tehát a főváros belső kerületeiben továbbra is megmarad a városi gáz, a külső részeken, a most és ezután épülő lakások nagy részébe pedig földgázt vezetnek be sütés-főzésre és fűtésre is. tavaly 264.000 volt budapestben a háztartási gázfogyasztók száma, 1970-re ez a szám 410 000-re növekszik. ebből körülbelül 113 000-en kapnak majd földgázt. ugyanaddig az időpontig több mint száz újabb ipari üzemet állítanak át földgáztüzelésre./mti/

bb 9. mügyantás kikészítésű csipkefüggönyök gyártását kezdik meg. győrről

vid te vm ki

1963. december 4.

a győri gardénia csipkefüggöny gyárban, a textilkutató intézet segítségével ujbudán mügyantás nemes kikészítési eljárást dolgoztak ki. az így készülő függönyöket könnyen lehet tisztítani és mosás után nem kell vasalni, még kifeszíteni sem. a víz kicsepegtetése, vagy kicentrifugálása után a szárítással a függöny visszanyeri eredeti formáját.

az újfajta csipkefüggönyök gyártását a jövő évben kezdik meg a gardénia gyárban. már beszerezték a nagyteljesítményű szárítógépet, amelyet a most épülő új üzemcsarnokban helyeznek el. ezen a csarnokon kívül még egy épületrésszel bővül a gyár, s így 1964-től egy telephelyen összpontosul a győri gardénia csipkefüggöny gyár minden üzemrésze./mti/

8.50/-n

-7-

bb 7. tapasztalatcsere az óvónők és a tanítónők között

i vt/gk/m/zs

1963. december 4.

az utóbbi években, különösen az oktatási reform végrehajtásának megkezdése óta az óvodák egyre nagyobb súlyt helyeznek arra, hogy előkészítsék a kicsinyeket az iskolai életre, a tanulásra. ennek eredményeit már az elsőosztályosok bizonyítványai is tükrözik: az óvodából iskolába kerülő gyerekek bukási aránya minálisra csökkent. mindebben nagy része van annak, hogy az óvodák és az iskolák együttműködése egyre szorosabbá válik.

a 7. kerületben például jó kapcsolat alakult ki az akácfa utca 32. szám alatti óvoda és a kertész utcai általános iskola között. az óvónők rendszeresen átmennek az iskolába órát hallgatni, s tapasztalataikat, megfigyeléseiket megbeszélik a tanítónőkkel. időnként az első osztályokat vezető pedagógusok is ellátogatnak az óvodába, hogy figyelemmel kísérjék az óvodai élet egy-egy szakaszát, s az ottani módszerekhez alkalmazkodva megkönnyítsék az „átmenetet”, a gyerekeknek.

a 14. kerületi martos flóra általános iskola tanítónői a martos flóra utca 12 számú óvodába járnak tapasztalatcsereére. meghallgatnak egy-egy oktató jellegű foglalkozást, például a számolási készség fejlesztését, az anyanyelvi nevelést, megnézik a játékfoglalkozást, vagy a rajzolást, s az így szerzett tapasztalatokra építik az első osztályos oktató-nevelő munkát. az iskola alsótagozatos pedagógusai, akiknek keze alá az elsőosztályosok kerülnek a tanév végén szülői értekezleten találkoznak az óvodák „utolsó éves”, apróságainak szüleivel. itt készítik fel az édesanyákat édesapákat arra, hogyan foglalkozzanak a gyerekekkel, hogyan készítsék elő őket az újfajta életmódra, az iskolára. a tanév befejezése előtt az óvónők átviszik a kicsinyeket az iskolába egy-egy elsőosztályos tanítási órára is. gyakorlattá vált az is, hogy a továbbképzésben az azonos témákat - például a gondolkodás fejlesztése, különböző pszichológiai kérdések - együtt tárgyalják az iskolai nevelők és az óvónők. /mti/

...-

bb 17. mit ajánl karácsonyi ajándéknak a vas- és műszaki kereskedelem

i tó/tr/m/ki

1963. december 4.

a vas- és műszaki kereskedelem a szakmához tartozó legtöbb cikkből bőséges árukészlettel, gazdag választékkal várja a karácsonyi ajándékvásárlókat. a felkészülésről a belkereskedelmi minisztérium vas- és műszaki főigazgatóságán a következő tájékoztatást adták:

/folyt.köv./

9.04/-n

8-8-

bb 17. /mit ajánl ... 1. folyt./ m

a rádiókészülékekből rendelkezésre álló mennyiség és választék várhatóan kielégíti az igényeket. megfelelő az ellátás a közkedvelt orionton tranzistoros táskarádiókból is. elegendő a lemezjátszóval egybeépített vevőkészülék, valamint a magnetofonnal kombinált rádió. kaphatók tranzistoros asztali, telepes rádiókészülékek és tünde 2. jelű izléses műanyagdobozba épített zsebrádiókészülékek is. a gépkocsitulajdonosok vibrátor nélküli, részben tranzistoros, guliver elnevezésű autorádiót szerezhetnek be. a karácsonyi forgalomban is érvényben marad az a kedvezmény, amely szerint a régi, elavult készülékeket becserelehetik a vásárlók új típusokra.

a televízió vevőkészülékekből rendelkezésre álló mennyiség a csúcsgalomban is jó ellátást biztosít. hatféle típust, kékest, carment, alba regiat, at 505.-ös-t, amely most duna néven ismert, at 611-es-t és at 622-es-t árúsítanak. a kékes és a carmen készülékeket korszerűsítették, modernebb kivitelű kávéban kapható. az alba régia-ból és a kékes-ből lábonálló típust is kap a kereskedelem. megszűnt a nagy képernyős vevőkészülékek hiánya.

magnetofonokból nem biztosított a várható kereslet kielégítése, ugyanis a korábban gyártott mambó és terta típusok gyártását befejezte az ipar, az újabb, korszerűbb koncert, calypso és junior készülékek szállítása viszont még nem kezdődött meg. lemezjátszóból az ellátás megfelelő lesz, a választék is kielégítő. forgalomba kerül az ipari műszergyár által készített új típusú lemezjátszó is. az importból származó supraphon lemezjátszó erősítővel és hangszóróval egybeépített változatban is kapható lesz.

a háztartási felszerelések közül mosógépből és porszívógépből minden igényt kielégítenek. az edényárak választékának bővítésére forgalomba kerülnek világos-zöld garnitúrák is. az újfajta háztartási cikkek között említésre méltóak a karácsonyi vásárra beérkezett külföldi hagyományok, habverők, paradicsomszeletelő kések, svéd-, osztrák és ndk gyártmányú műanyag háztartási felszerelések.

kávéfőzőkből is több kerül forgalomba, az elektromos típusokból azonban nem látszik biztosítottnak a kereslet teljes kielégítése. hasonlóképpen némi javulás várható a hőszugárzó, a hőkandalió és a testmelegítő elektromos készülékekből, ezek mennyisége sem elegendő azonban az igények teljes kielégítésére.

a decemberi csúcsgalomban egyik napról a másikra „megugrik”, a különböző elemek iránti kereslet, ez nyilvánvalóan összefüggésben van az elemmel működő játékok vásárlásának növekedésével. a kereskedelem gondoskodott a szükséges szárazelemek beszerezéséről. megfelelő mennyiségben áll rendelkezésre lapos zsebelem, kis- és nagy rudelem egyaránt. /mti/

...-

9.10/-n

-9-

bb 10. baranya lakosainak minden rétege részt vesz a pécsi üdülőtől kialakításában

vid te vm szf

1963. december 4.

baranya megye egyik legszebb részén, az orfű-tekeresi völgyben november elején kezdték meg a nemzetközi sportversenyekre is alkalmas nagy mesterséges tó építését. a több mint két kilométer hosszú, hárommillió köbméter viz befogadására alkalmas tömeger kialakításához több mint százezer köbméter föld megmozgatása szükséges, akár csak a tervezést, jórészt a földmunkát is társadalmi segítséggel végzik el. az első kapavágás óta baranya lakosainak ugyiszólván minden rétege megmozdult. városból, faluról fiatalok és idősebbek jelentkeznek, hogy részesei akarnak lenni az utóbbi esztendő egyik legnagyobb társadalmi vállalkozásának. négy hét alatt több mint ezren juttattak el a megyei idegenforgalmi hivatalhoz felajánlásukat, hét-százan már a munkából is kivették részüket. pécsről a városi és kerületi tanács dolgozóit, a széchenyi gimnázium 260 diákja, komlói dolgozók, a sásdi járás lakosai közül százan, a bikali állami gazdaság 25 kubikosai működött már közre a tó építésénél. jelenleg a 80 méter alapszélességű, 12 méter magas, 300 méter hosszú völgyzárógát alapjainak előkészítésén dolgoznak, rendezik a talajt, víztelenítik a területet, hogy amint a tavasz beköszönt, hozzáfoghassanak a gát-emeléshez. az alap 90 százalékban már elkészült. a téli hónapokat az építési anyagok kiszállítására használják fel. a szállítmányokat ugyancsak társadalmi munkával rakják le.

biztatónak ígérkezik a jövőbeni munka is. a sopiana gépgyár fiataljai másfélezer, a gépipari technikum növendékei és tanárai négyezer órát ajánlottak fel a tóépítéshez. a siklói magyar bolgár testvériség termelészövetkezet tagsága félezer, az ércbányászok ezer köbméter föld kitermelését és elszállítását vállalták eddig. /mti/

- . . -

bb 11. főiskolai oktatók tanulmányutja az egyesült arab köztársaságban

i ie vm ká

1963. december 4.

magyarország és az egyesült arab köztársaság kulturális egyezménye keretében az utóbbi esztendőben többszáz arab diák tanult tiz-tiz hónapig a gödöllői agrártudományi egyetemen. ugyanennek az egyezménynek a keretében most magyar főiskolai oktatók utaztak az egyesült arab köztársaságba. dr. koródi lászló, a kertészeti és szőlészeti főiskola és dr. ecker istván, a keszthelyi agrártudományi főiskola docense hat hónapig tanulmányozza a nilus-menti öntözéses gazdálkodást, a takarmánynövények és zöltségfélék öntözéses termesztését. magyar mezőgazdasági kutatóknak ez az első hosszabb tanulmányutja az egyesült arab köztársaságban. /mti/

- . . -

9.16/-n

-10-

bb 18. üzletek, áruházak, éttermek épülnek zalaegerszegon

vid/te/m/ki

1963. december 4.

az épülő, ipárosodó zalaegerszegen több áruház, kisebb üzlet és szórakozóhely létesül a következő években. a város főutcáján épül fel egy csemegeáruház, a főtéren pedig a dunántul egyik legkorszerűbb áruháza. hamarosan megnyílik a város első önkiszolgáló étterme és újabb étterem berendezését is megkezdik. az újvárosban abc áruház épül. üzleteket, kisvendéglőket nyitnak az ifjúsági lakótelepen és a kertvárosban is. /mti/

- . . -

bb 19. megélénkült az élet a borsodi bányászklubokban

vid/te/m/ki

1963. december 4.

a borsodi és az ózdvidéki szénbányászati tröszt területén több mint 30 bányászklub és művelődési otthon kezdte meg téli tevékenységét. programjukat a bányászok között tartott közvéleménykutatás alapján állították össze.

rendszeres előadásokat tartanak a bányászakadémiák keretében. az előadásokat úgy csoportosították, hogy a bányászok az általános tudnivalókon kívül elsősorban üzemi sajátos kérdéseiről kapnak tájékoztatást. az első előadásokat már megtartották és megállapítható, hogy ez a módszer megnyerte a bányászok tetszését.

munkához kezdtek a művelődési otthonok öntevékeny művészegyüttesei is. a bányász szakszervezet támogatásával több mint husz színjátszó-, tánc- és énekcsoporthoz működik. egész estét betöltő műsorokkal az együttesek a téli hónapokban a szomszédos bányatelepeket, községeket is felkeresik, ahol a kiszervezettél közösen tartanak előadásokat.

valamennyi bányászklubban megkezdték tevékenységüket a szakörök. legnagyobb érdeklődés a fotó és a barkácsoló szakkörök iránt nyilvánult meg. ujonan alakult a rádió és tv szakkörökben elsősorban a fiatalokat foglalkoztatják. tagjaik kéthetenként elméleti oktatásban részesülnek, a gyakorlati foglalkozáson pedig maguk is építenek egyszerűbb készülékeket.

a sokoldalú, változatos program eredménye, hogy már most naponta ezer-ezeröttszáz bányász keresi fel a klubokat és használja ki a szórakozási, művelődési lehetőségeket. /mti/

- . . -

9.20/-n

-11-

bb 10. baranya lakosainak minden rétege részt vesz a pécsi üdülőtől kialakításában

vid te vm szf

1963. december 4.

baranya megye egyik legszebb részén, az orfű-tekeresi völgyben november elején kezdték meg a nemzetközi sportversenyekre is alkalmas nagy mesterséges tó építését. a több mint két kilométer hosszú, hárommillió köbméter víz befogadására alkalmas tömegerővel kialakításához több mint száz ezer köbméter föld megmozgatása szükséges. akárcsak a tervezést, jó részét a földmunkát is társadalmi segítséggel végzik el. az első kapavágás óta baranya lakosainak ugyyszólván minden rétege megmozdult. városból, faluról fiatalok és idősebbek jelentkeznek, hogy részesei akarnak lenni az utóbbi esztendő egyik legnagyobb társadalmi vállalkozásának. négy hét alatt több mint ezren juttattak el a megyei idegenforgalmi hivatalhoz felajánlásukat, hét-százán már a munkából is kivették részüket. pécsről a városi és kerületi tanács dolgozóit, a széchenyi gimnázium 260 diákja, komlói dolgozók, a sásdi járás lakosai közül százan, a bikali állami gazdaság 25 kubikosa működött már közre a tó építésénél. jelenleg a 80 méter alapszélességű, 12 méter magas, 300 méter hosszú völgyzárógát alapjainak előkészítésén dolgoznak, rendezik a talajt, víztelenítik a területet, hogy amint a tavasz beköszönt, hozzáfoghassanak a gát-emeléshez. az alap 90 százalékban már elkészült. a téli hónapokat az építési anyagok kiszállítására használják fel. a szállítmányokat ugyancsak társadalmi munkával rakják le.

biztatónak ígérkezik a jövőbeni munka is. a sopiana gépgyár fiataljai másfélezer, a gépipari technikum növendékei és tanárai négyezer órát ajánlottak fel a tóépítéshez. a siklói magyar-bolgár testvériség termelőszövetkezet tagsága félezer, az ércbányászok ezer köbméter föld kitermelését és elszállítását vállalták eddig. /mti/

...

bb 11. főiskolai oktatók tanulmányutja az egyesült arab köztársaságban

i ie vm ká

1963. december 4.

magyarország és az egyesült arab köztársaság kulturális egyezménye keretében az utóbbi esztendőben többszáz arab diák tanult tiz-tiz hónapig a gödöllői agrártudományi egyetemen. ugyanennek az egyezménynek a keretében most magyar főiskolai oktatók utaztak az egyesült arab köztársaságba. dr. koródi lászló, a kertészeti és szőlészeti főiskola és dr. ecker istván, a keszthelyi agrártudományi főiskola docense hat hónapig tanulmányozza a nilus-menti öntözéses gazdálkodást, a takarmánynövények és zöltségfélék öntözéses termesztését. magyar mezőgazdasági kutatóknak ez az első hosszabb tanulmányutja az egyesült arab köztársaságban. /mti/

...

9.16/-n

-10-

le

bb 18. üzletek, áruházak, éttermek épülnek zalaegerszegon

vid/te/m/ki

1963. december 4.

az épülő, iparosodó zalaegerszegen több áruház, kisebb üzlet és szórakozóhely létesül a következő években. a város főutcáján épül fel egy csemegeáruház, a főtéren pedig a dunántul egyik legkorszerűbb áruháza. hamarosan megnyílik a város első önkiszolgáló étterme és újabb étterem-berendezését is megkezdik. az újvárosban abc áruház épül. üzleteket, kisvendéglőket nyitnak az ifjúsági lakótelepen és a kertvárosban is. /mti/

...

bb 19. megélénkült az élet a borsodi bányászklubokban

vid/te/m/ki

1963. december 4.

a borsodi és az ózdvidéki szénbányászati tröszt területén több mint 30 bányászklub és művelődési otthon kezdte meg téli tevékenységét. programjukat a bányászok között tartott közvéleménykutatás alapján állították össze.

rendszeres előadásokat tartanak a bányászakadémiák keretében. az előadásokat úgy csoportosították, hogy a bányászok az általános tudnivalókon kívül elsősorban üzemük sajátos kérdéseiről kapnak tájékoztatást. az első előadásokat már megtartották és megállapítható, hogy ez a módszer megnyerte a bányászok tetszését.

munkához kezdtek a művelődési otthonok öntevékeny művészegyüttesei is. a bányász szakszervezet támogatásával több mint husz színjátszó-, tánc- és énekcsoporthoz működik. egész estét betöltő műsorokkal az együttesek a téli hónapokban a szomszédos bányatelepeket, községeket is felkeresik, ahol a kiszervezetel közösen tartanak előadásokat.

valamennyi bányász-klubban megkezdték tevékenységüket a szakkörök. legnagyobb érdeklődés a fotó és a barkácsoló szakkörök iránt nyilvánult meg. ujonnan alakult a rádió és tv szakkörökben elsősorban a fiatalokat foglalkoztatják. tagjaik kéthetenként elméleti oktatásban részesülnek, a gyakorlati foglalkozáson pedig maguk is építenek egyszerűbb készülékeket.

a sokoldalú, változatos program eredménye, hogy már most naponta ezer-ezeröttszáz bányász keresi fél a klubokat és használja ki a szórakozási, művelődési lehetőségeket. /mti/

...

9.20/-n

-11-

le

bb 12. táskarádiók a bakonyi favágóknál

vid j vm ká

1963. december 4.

a bakony nagyterjedésű erdőseiben, ahol ősztől tavaszig népes csoportokban dolgoznak a fakitermelő munkások az erdőgazdaság gondoskodik a településektől huzamosabb ideig távol levő emberek szórakozásáról. a kab-hegyen a sárccsikuti és a páliházai erdei munkásszállókat, valamint a nagyobb vadászházakat televíziós készülékekkel látták el. a városi utcákon már megszokott táskarádió sem számít ritkaságnak a bakony rengetegekben. a legtöbb fakitermelő brigád munkahelyén faágon lóg a tranzistoros készülék.
/mti/

bb 13. két éven belül befejeződik a zala folyó szabályozása - évente 10 millió forint értékű szénával több terem a réteken

vid j vm ká

1963. december 4.

a mederszabályozás előtt évenként átlag kétszer öntötte el a zala vize a folyóvíz mintegy 10.000 holdnyi réjtjét és legelőjét. a nagy áradások miatt a fütermés legjobb esetben is csak harmadosztályú volt. a zala folyó szabályozása öt évvel ezelőtt kezdődött, s eddig mintegy 90 kilométeren terelték rendes mederbe az eddig parttalan, kanyargós zala vizét. a még hátralevő körülbelül 50 kilométeres felső szakaszon két éven belül befejezik a rendezést. az új meder körülbelül háromszor akkora vízmennyiség elszállítására lesz alkalmas, mint a régi volt.

vizgazdálkodási és mezőgazdasági szakemberek számítása szerint néhány év alatt megtérül a folyószabályozásba fektetett összeg, hiszen évenként mintegy 10 millió forint értékű szénával terem több a folyóvíz réteken. a szabályozás további lehetőségeket nyújt a termelőség növelésének az állattenyésztés fejlesztésére.
/mti/

bb 14. háromnapos nemzetközi munkajogi kollokviumot rendeznek szegeden

vid tné vm sr

1963. december 4.

szegeden december 10-én háromnapos nemzetközi munkajogi kollokvium kezdődik a tiszai szállóban a józsef attila tudományegyetem állam-és jogtudományi karának rendezésében.

/folyt.köv./

9.26/-n

-12-

/bb 14. háromnapos...1.folyt./vm

a tanácskozáson neves hazai és külföldi munkajogi szakemberek, egyetemi professzorok vesznek részt. szovjet, német, lengyel, csehszlovák és bolgár egyetemi tanszékvezetők is bejelentették részvételüket, közülük többen előadást is tartanak.

a kollokvium első napi programja szerint dr. antalfy györgy rektor ,, a jog és a felső oktatás,, címmel, dr. nagy lászló tanszékvezető tanár pedig ,, a munkajog diszciplinájának tárgya és elhatárolási problémái,, címmel tart előadást./mti/

bb 15. a balatonendréd csipkeverő asszonyok utóda a szakma utolsó mestere

vid tné vm sr

1963. december 4.

a somogy megyei balatonendréd községet a múlt században az egész országban, sőt külföldön is ,, csipkés,, falunak ismerték. a csipkeverésnek régi hagyományai vannak itt, százszámra készítették a szebbnél-szebb, a halasi csipkével vetekedő ,,vert,, terítőket. ma már kihalófélben van ez a mesterség, mindössze egy csipkeverő foglalkozik még az anyák és nagyanyák hagyományos ,,művészetével,,. évente mintegy félezer kisebb-nagyobb, a szalaghorgolásra emlékeztető terítőt készít a hagyományos módszerekkel.

a kihalófélben lévő ősi művészet megmentésére a somogy megyei nőtanács a téli hónapokra tervbevette egy ,,csipkeverő,, tanfolyam rendezését, amelyen az utolsó endrédi csipkeverő tanítja majd a fiatalokat a feledésbe merült művészetre./mti/

bb 28. két mázsa cukor prémiumként

vid j vm ká

1963. december 4.

várakozáson felüli cukorrépatermést takarítottak be idén a szécsényi második rákóczi ferenc termelőszövetkezetben. az egyik 30 holdas táblán 400 mázsa, 70 holdnyi területen pedig valamivel több mint 300 mázsa cukorrépa termett holdanként. a termelőszövetkezetben ennek megfelelően alakult a prémium összege is. a legszorgalmasabb asszony vilini pálné, aki a tavaszi egyelés, kapálás idején kétszeres területet vállalt, most összesen 2 mázsa cukrot kapott prémiumként. ennyi cukrot egyetlen tsz tag sem vitt haza nógrádban./mti/

9.30/-n

-13-

bb 20. 48-as honvédőrnagy almafájával kísérletezik a hidasi
dédunoka

vid/j/m/ká

1963. december 4.

a mecsek egyik völgyében, hidason különleges almafákat ültetett el adorján andrás kertész. az ugynevezett orbay-fajtát dédapja honosította meg erdélyben. orbay mihály honvédőrnagy az 1848-49-es szabadságharc után törökországba emigrált, onnan hozta magával, emigrációs éveinek leteltével, a nálunk addig ismeretlen almafajtát. adorján andrás 50 gyökeres sarjat kapott a háromszéki kézdiszentléleken diszló fákról. a sarjak egy részét alanyként használta fel, a batul-fajtával oltotta be, a többi eredeti állapotban ültette el. az orbay-féle almának több jó tulajdonsága van: korán termőre fordul, a fa akkorára nő, mint egy diófa, és bő termést hoz. figyelemreméltó előnye az is, hogy a legvizesebb helyen is megél, hatalmas gyökérzetet fejleszt, tehát kiválóan alkalmas partok és lejtők megkötésére, nedves talajok fásítására. a hidasi kertész terve az, hogy a vizenyős területeken - az eddig telepített nyár és fűz helyett - az orbay-almát szaporítja el. /mti/

...-

bb 21. a világrekordot megközelítő tojáshozam a bárni baromfinemesítőtelepen

vid/j/m/ká

1963. december 4.

a sátorhely-bólyi állami gazdaság bárni baromfinemesítőtelepén, a világrekordot megközelítő tojáshozamot értek el. a kanadából importált shaver-baromfiak közül a 33-as számú egy év alatt 322 tojást tojt. ez majdnem négyszerese a magyarországon tartott tyukok átlagos évi tojáshozamának. a múlt év nyarán 4000 shaver-csibe érkezett a tengerentúlról a híres baranyai nemesítőtelepre. ezek körülbelül 500 naposak most, vagyis egy évig tojtak már. átlagosan 235 tojást gyűjtöttek be tőlük ez idő alatt. az állomány 10 százaléka egyedenként háromszáznál több tojást adott. az utóbbiakat még tartják egy ideig, a többieket azonban fokozatosan vágóba küldik. ennél a baromfifajtánál ugyanis a tyukok az első évben tojnak legtöbbet, utána ál-

landóan csökken a hozamuk. a tojásokat a telep keltető-üzemében azonnal kikeltetik, és a naposcsibéket más baromfinevelő gazdaságoknak adják. baranya megyén kívül bács-kiskun, csongrád, veszprém és zala megyébe is szállítanak a nagy tojáshozamú shaver-fajtából.

a nemesítőtelep a tojástermelés fokozása végett valóságos tojásgyárat létesít. nyolc, egyenként 5000 férőhelyes tojóházat emelnek, ahonnan naponta átlagosan 30.000 tojást gyűjtenek majd össze a gondozók. /mti/

...-

9.40/-n

-14-

bb 22. sárréti tájmuzeum szeghalmon

vid/fm/tné/m/fm

1963. december 4.

a sárrét „fővárosában,, szeghalmon a helyi művelődési otthon honismereti szakköre évek óta gyűjti, rendezi a nagymultú környék történelmi, néprajzi emlékeit.

a szakkör jó munkájának elismeréseként a megyei tanács illetékesei nemrég határozatot hoztak a sárréti tájmuzeum felállítására. a megnyitás időpontját a jövő év elejére tűzték ki, s a szakkör tagjai az átalakított termekben hamarosan megkezdik első kiállításuk rendezését. mintegy 70 tárgyi emléket állítanak ki, jórészt a híres sárréti mesterségek többszáz éves szerszámain és az ásatások során előkerült településtörténeti dokumentumokat. /mti/

...-

bb 23. ivánc a művelődő falu - minden 40 éven aluli férfi és nő elvégezte az általános iskolát

vid/tné/m/sr

1963. december 4.

vas megyében ivánc községet úgy ismerik és emlegetik, mint a példásan művelődő falut. néhány évvel ezelőtt harcz jános iskolaigazgató, egyben a községi pártszervezet titkára kezdeményezésére a falu lakói megfogadták, hogy valamennyien megszerzik az alpműveltséget. arra vállalkoztak, hogy 40 éven alul minden férfi és nő elvégzi az általános iskola 7-8. osztályát.

a vállalkozásnak megszületett az eredménye is. néhány év alatt több mint százhuszan végezték el az általános iskola két utolsó osztályát a felnőttek iskolájában. a „művelődő falu,, tanulási kedvére jellemző, hogy most a téli estéken is szinte minden nap foglalt a művelődési otthon. tsz-akadémiák, nők akadémiaja, időszerű kérdések tanfolyama, motoros szakkör működik a községben. /mti/

...-

bb 24. újabb két fiókkönyvtár nyílt nyiregyházán - a tanyai lakosság több mint 13 százaléka olvas rendszeresen

vid/fm/tné/m/fm

1963. december 4.

újabb két fiókkönyvtár nyílt nyiregyházán. az egyik a honvéd utcában, a másik a ságvári termelőszövetkezetben kezdte meg a kölcsönzést. ezzel együtt a könyvtáregységek száma 25-re emelkedett, s ebből tizenhármat a tanyavilágban működik.

/folyt.köv./

9.46/-n

-15-

bb24. /ujabb ... i. folyt./ m

örvendetes jelenség, hogy ma már a tanyai lakosságnak több, mint 13 százaléka olvas rendszeresen. a szétszórt településeken a könyvtári tagok száma az idén 400-zal emelkedett, s ezzel együtt most már meghaladja a kétezret.

a városi tanács ebben az évben a könyvállomány fejlesztésére 160.000 forintot költött, s a kötetek száma körülbelül hat-hétezerrel gyarapodott. jelenleg 22.000 könyv áll az olvasók rendelkezésére. /mti/

bb 25. szolgáltató kombinátot létesítenek Lentiben, nagykanizsán és zalaegerszegen a kisipari szövetkezetek

vid/te/m/ki

1963. december 4.

a zala megyei kisipari szövetkezetek a lakosság igényeinek jobb kielégítésére szolgáltató kombinátokat létesítenek. az első berendezését máris megkezdték Lentiben. a körülbelül egy hónap múlva megnyíló kombinátban mindenféle javítást vállalnak. ilyen szolgáltató kombinátot építenek a jövő évben zalaegerszegen és nagykanizsán is. /mti/

bb 27. mozdony szárítja a makói dughagymát

d/i/m/ká

1963. december 4.

igényes, kényes növény a hagyma: nyáron és télen egyaránt meleget kíván. nyáron sok napsütés szükséges ahhoz, hogy szilárd rostu, ragyogóan fényes héju, hosszú ideig elálló legyen a termés, télen pedig melegengetni kell a dughagymát, mert csak így lesz belőle jó vetőmag.

régen kemencék felett, a lakásokban szárították az apró hagymát, ma viszont már üzemszerűen végzik ezt a munkát. a korszerűen berendezett makói hőkezelő-üzemben tavaly kazánokkal biztosították a kellő hőmérsékletet, most pedig egy vasúti mozdonyt vásároltak erre a célra. használata azért előnyös, mert jól szabályozható és rendkívül gazdaságos. a mozdony éjjel-nappal melegen tartja a fűtőcsatornákat és szárítja az ezeken elhelyezett dughagymát. a téli hónapokban a hőkezelő-üzemben csaknem 5000 holdra elegendő apró hagymából készítenek kiváló minőségű vetőmagot a termelőszövetkezetek részére. /mti/

9.58/-n

-16-

bb 16. több mint ezer régi pénzérme, bronzkorszakbeli nyilhegy márványkő-balta egy kadarkuti magángyűjteményben

vid fm/tné vm fm

1963. december 4.

répay Lajost, a kadarkuti gyógyszertár vezetőjét csaknem mindenki ismeri nemcsak a községben, hanem somogyban is. az idős ember fáradhatatlanul járja a kadarkut környéki erdőket, pusztákat, kutatja a hajdani települések nyomait és gyűjti a fellelhető régiségeket. otthonában páratlanul gazdag értékes gyűjteményt őriz. ebben többek között az általa felfedezett települések, kolostorok, földvárak alaprajzai, leírásai, s róluk a nemzeti múzeumnak küldött jelentések másolatai, a kutató utjain összegyűjtött bronzbalták, nyilhegyek, csiszolt márványkő-balta, régi cserépedények és gondosan rendszerezett pénzgyűjtemény látható.

sokfiókos szekrényében tárolja legfőbb kincseit, a több mint ezer, történelmi korszakok szerint rendezett, magyarázó szöveggel ellátott - pénzérmét. megtalálható itt a görög város-államok többféle pénze a római császárok által veretett arany-és bronzpénzek, továbbá az államalapító első istván dénárjainak, károly róbert aranyainak egy-egy példánya, második rákóczi ferenc „kongói”, s végül a felszabadulás utáni idők emlékérméi és forintjai. gyűjteményéből a népművelési tanácsadó segítségével a közelmúltban nagyszerű pénztörténeti kiállítást rendezett a helyi művelődési házban.

az idős amatőr-régésznek tanítványai is vannak, több gyűjtővel levelez, s hasznos tanácsokkal látja el a kezdő kutatókat. /mti/

bb 26. nagyteljesítményű, korszerű szivattyúk a bányákban

i szf/tm vm vg

1963. december 4.

a hazai szénbányákban az utóbbi 10 évben, amint a fejtés mind mélyebbre haladt és a termelés nőtt, szinte megkétszereződött a kőzetekből eltörő víz mennyisége. dorogon például, ahol egy évtizeddel ezelőtt percenként átlagosan 40-50 köbméter vizet távolítottak el a szivattyúk, most mintegy 100 köbmétert kell kiemelni ugyanannyi idő alatt az átlagosan 240 méter mélységből. a tatabányai szénbányászati tröszt üzeméből 100 köbméter vizet emelnek ki minden percben, hogy a bányászok nyugodtan, biztonságban dolgozhassanak. /folyt.köv./

10.06/-n

-17-

/bb 26. nagyteljesítményű.....1.folyt./vm

a nehézipari minisztérium a kormány anyagi támogatásával az idén döntő rohamra indult a szénbányákat fenyegető víz ellen. a minisztérium bányászati műszaki főosztálya megkezdte nagy teljesítményű, korszerű szerkezetű, jó hatásfoku szivattyúk beszerzését Lengyelországból. tizenhat ilyen szivattyút vásároltak eddig. dorog, ahol a legtöbb baj van a vízzel, 11 szivattyút kapott. ezek 2.5 köbméter vizet képesek kiemelni percenként, akár 400 méter mélyről. a közép-dunántúli szénbányászati tröszt bányáinak 5 nagy teljesítményű, jó hatásfoku, korszerű lengyel szivattyút jutott. azóta mindkét tröszt bányáiban észrevehetően javult a víz helyzet. a bányászati műszaki főosztály kezdeményezésére a hazai szivattyógyártás fejlesztése is megkezdődött. a ganz-márvag gyár vizgéptervező intézete nagyteljesítményű modern szivattyút szerkesztett. a mintapéldány a dorogi tizenötös aknában 800 üzemórát dolgozott kielégítő eredménnyel. ha 2000 üzemórán át is beválik, jövőre hozzáfognak különböző teljesítményű példányainak sorozatgyártásához.

az elővájások, a frontok repedéseiből szivárgó, csöpögő, a munkahelyeken összegyülemelő kisebb mennyiségű víz gyors eltávolítására új konstrukcióju, villamos meghajtásu, kis szivattyúkat szereztek be svédországból. a könnyű berendezések gyorsan áthelyezhetők egyik helyről a másikra, felügyeletet nem kívánnak, mert automatikus uszókapcsolóval működnek.

a bányabeli fő szivattyúkamarák vízgyűjtő kutjainak, az ugynevezett zompoknak gépesített tisztítására ugyancsak svédországból korszerű zsomptisztító szivattyút vásároltak, amely csővezetéken távolítja el a legsűrűbb iszapot is. a gépet tatabányán próbálják ki és ha beválik, jövőre egész sorozatot rendelnek belőle./mti/

bb 29. fokozottabban segítik a munkások művelődését - érdekes könyvtári tervek komárom megyében

vid fm/tné vm fm

1963. december 4.

érdekes tervet készítettek komárom megyében a könyvtári munka fejlesztésére. a megye lakosságának 17 százaléka beiratkozott olvasója a tanácsi könyvtáraknak. 243.000 kötet áll rendelkezésükre, 40.000-rel több, mint egy évvel ezelőtt. jövőre jelentősen növelni akarják a könyvtárlátogatók taborát. ennek érdekében most író-olvasó találkozók, irodalmi fejtörőket, vetélkedőket és könyvbarát vasárnapokat rendeznek. fokozottabban segítik az ipari munkások művelődését, erősítik a könyvtárak és a munkások kapcsolatát. a nagyobb ipari üzemekben filmvetítéssel, előadásokkal egybekötött szakkönyv-kiállításokat rendeznek.

/folyt.köv./

76

10.58/-n

-18-

/bb 29. fokozottabban.....1.folyt./vm

a munkásakadémiák hallgatóinak ajánló bibliográfiát állítottak össze. olvasási tervjavaslatot készítenek a tatabányai szocialista brigádoknak is. kollektív könyvtár-látogatásokra hívják meg a megye több könyvtárába az üzemi szocialista brigádok tagjait. egy másik új elgondolás, hogy uttörőkből e segítő brigádokat szerveznek, amelyeknek tagjai a betegszabadságon lévő munkásoknak és a nyugdíjasoknak házhoz szállítják a kért olvasmányokat. valamennyi könyvtár mellett társadalmi tanácsot alakítanak, amely közvetlen kapcsolatot tart majd a munkásokkal, a falvak lakosságával./mti/

bb.30. kicserélték a magyar-jugoszláv konzuli egyezmény megerősítő okiratait

t ms/gg n hk

1963. december 4.

szerdán budapesten erdélyi károly külügyminiszterhelyettes és dr. dusan csalics, a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság rendkívüli és meghatalmazott nagykövete kicserélte a magyar népköztársaság kormánya és a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság kormánya között belgrádban 1963 február 20-án aláírt konzuli egyezmény megerősítő okiratait. az ünnepélyes okiratcserén jelen volt dr. szilbereky jeno igazságügyminiszterhelyettes, a külügyminisztérium és az igazságügyminisztérium több vezető munkatársa, valamint a jugoszláv nagykövetség több tagja./mti/

11.12/-n

-19-

bb 31. jégkéreggel vonta be az uttesteket az ólmos eső: a hegyi autóbuszvonalakon rövidebb-hosszabb időre leálltak a kocsik, késtek a villamosok

ö nbj/gg/m/ki

1963. december 4.

budapesten kedden a késő esti órákban ólmos eső kezdett szemerkélni. a fővárosi köztisztasági hivatal kedden 22 óra 22 perckor negyven homokszórót indított utnak, elsősorban a hegyi utak, az autóbuszok és trolibuszok vonalainak szórására. a homokszórók egész éjszaka dolgoztak, munkájuknak azonban nem nagyon látszott az eredménye, mert a homokra újból ráfagyott a csapadék.

az autóbuszok szerdán üzemkedettől fél hét-hét óráig szinte minden vonalon késtek, különösen a hegyi járatoknál mutatkozott nagyobb nehézség, ahol időnként félóráig, sőt egy óráig is szünetelt a forgalom. a délelőtti órákban a 88-as és a 140-es autóbuszjáratoknál volt fennakadás.

a fővárosi villamosvasut szinte valamennyi vonalán késtek a villamosok, mert a sínekre is valóságos jégpáncélt vont az ólmos eső. a nagyváradi téren, a heim páli gyermekkorház előtti kitérőnél egy villamos kisiklott, s emiatt forgalomátterelésre kerül sor.

a fővárosi köztisztasági hivatal szerdán délelőtti seprőgépeket irányított a főutvonalakra, hogy a latyakot eltakarítsák az uttestről. /mti/

bb 32. nagyobb mennyiségű savanyított áru került piacra

i n. j. vm ká

1963. december 4.

a nagyvásártelre szerdán reggel 27 vagon és 148 tehergépkocsi áru érkezett. a vagonszállítmányok így oszlottak meg: 2 vagon fejeskáposzta, 5 vagon kelkáposzta, 1 vagon céklarépa, 3 vagon fenyőfa, 1 vagon karalábé, 2 vagon alma, 8 vagon narancs és 5 vagon vágott baromfi.

a földművesszövetkezetek budapesti értékesítő vállalata szerdán nagyobb mennyiségű savanyított árut hozott piacra. az ecetes cseresznyepaprikát üvegekben 37.26, az ecetes paprikát 23, az ecetes uborkát 26.40 forintért hozták forgalomba. a vágott vegyes hordósavanyúságot különként 4.40, a hordós ecetes paprikát 7.20-8, a hordós paprikasalátát 6.60, a hordós sós-vizes uborkát 6.50, a hordós savanyukáposztát 3.20 forintért árusították. /mti/

11.50/-n

-20-

bb 33. kipróbálták a vezet nélküli traktort

vid gö vm ká

1963. december 4.

sok csodálója van mostanában az alagi állami gazdaság egyik tábláján szántó traktornak. az erőgép kormányánál ugyanis senki sem ül és anélkül rója a köröket, hogy valami akár távolról is irányítaná. felügyelője a tábla szélén áll, s még csak nem is kell szemmel tartania a gépet, mert ha az valamilyen ok miatt eltérne a megszabott iránytól, vagy akadály kerülne útjába, magától megáll és kürtjelzéssel „kéri”, a segítségét.

a nagyjelentőségű újítás albert istvánnak, a szot iskola ipar-gazdaságtan tanárának elgondolása alapján született. az erőgép irányítását a másoló esztergápad automatikájának elve alapján működő berendezéssel oldotta meg. a traktor elejére egy súlyos bolygókerékkel ellátott hosszan kinyúló „tapogatókart”, szerelt. a munka kezdete előtt a traktoros meghuzza az első barázdát, majd ebbe belehelyezi a tapogatót. ezután az erőgép már maga végzi munkáját. a bolygókerék ugyanis érzékeny műszerként követi a barázdavonalát és ahhoz mérten tartja megfelelő irányban a traktort. hiba esetén, például ha a bolygókerék elhagyja a barázdát, vagy ha valamilyen akadály kerül útjába, a gép „agya”, egy találmányként be-nyújtott készülék lenyomja a tengelykapcsolót, leveszi a gázt, ezáltal megáll az erőgép, majd kürtöl.

a szovjetunióban már készítettek vezető nélküli traktorokat, amelyek rádió, elektromos irányításúak, ez a konstrukció viszont mechanikus megoldású és kötött, laza sőt homokos talajon is „becsülettel”, elvégzi munkáját. az újdonság néhány napig még alagon marad, hogy befejezhesse a megkezdett táblán a mélyszántást. amint kijelölik az üzemet, megkezdik az irányítóberendezés sorozatgyártását. /mti/

bb 35. 200.000 látogató a szovjetunió életét bemutató kiállításokon szolnok megyében

vid tné vm sr

1963. december 4.

az mszbt szolnok megyei elnöksége az idén 45 községbe és városba juttatott el kiállítási anyagot, amelyek a szovjetunió iparát, mezőgazdaságát, művészetét és társadalmi életét ismertetik. a gazdag kiállítási anyagokat eddig több mint kétszázezren tekintették meg. /mti/

12.50/-n

-21-

bb 34. áldozatát cserbenhagyó gépkocsivezetőt fogtak el

vid/fm/tné/m/fm

1963. december 4.

december 3-án a késő esti órákban orosházán egy tehergépkocsi elgázolta a motorkerékpárján szabályosan közlekedő laki gyula szentetornyai lakost, majd megállás nélkül továbbhajtott a baleset színhelyéről.

az áldozatot életveszélyes állapotban szállították kórházba, a gázoló gépkocsi után pedig azonnal megindult a nyomozás. mintegy negyedóra múlva kézre is került a lelkiismeretlen gépkocsivezető, aki még az ellenőrző rendőrök fényjelzése elérére is továbbrobogott. a gázoló sőfőrr kiss tiber, a budapesti baromfifeldolgozó vállalat alkalmazottja, aki ittás állapotban éppen „feketefuvar”, bonyolított le kecskeméti józseffel, az orosházi baromfifeldolgozó vállalat előadóival. a baleset után is a közeli kocsmába hajtottak, ahol kecskeméti fröccsöt fizetett a sőfőrnek.

kiss tiber és kecskeméti józsefet a rendőrség letartóztatta, s hamarosan bíróság előtt felelnek tetteikért. /mti/

le

12.34/-n

-22-

bb 36. időjárásjelentés

te vm

1963. december 4.

a meteorológiai intézet jelenti 1963. december 4-én, délben 12 órakor:

eső, ónos eső, északkeleten hó

dél-nyugat és közép-európa időjárását egy szibériai ciklon irányítja. az idő e területeken felhős, többfelé csapadékos és enyhülő. a keleti anticiklon, a hideg de szárazabb időjárással a szovjetunió délkeleti részére húzódik vissza.

házánkban tegnap az időjárásban nagyobb változás kezdődött meg. a száraz, hideg légtömegeket a kisebb magasságokban enyhébb levegő váltotta fel, ami bár nem kiadós, de országos csapadékhullást eredményezett. a csapadék mennyisége az 5 millimétert általában nem haladta meg, de mórton 6, budapesten 7, izsákon 8, a budapesti szarvaskégyen pedig 9 milliméter esett. a napsütés időtartama nyugaton 0-4, keleten 3-7 óra között váltakozott. a legmagasabb nappali hőmérséklet minusz 1 és plusz 4 fok között váltakozott.

ma hajnalban nyugaton plusz 1 - minusz 4, keleten minusz 5- minusz 10 fok közötti értékeket észleltek. délelőtt országszerte borult volt az idő, sokfelé esővel, ónosesővel, havazással. a hóréteg vastagsága a hegyeken ma reggelig 2-5 centiméter volt.

budapesten kedden a hőmérséklet napi középértéke minusz 0.2 fok volt, 2.3 fokkal alacsonyabb, mint a sokévi átlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet minusz 1, fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 763 milliméter, erősen süllyedő irányzatú.

várható időjárás csütörtök estig: párás, túlnyomóan borult idő, eső, ónoseső, északkeleten részben még havazás, mérsékelt, időnként élénk déli, délkeleti, a dunántúlon holnap esetleg már északi szél. az éjszakai lehülés keleten is mérséklődik. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet általában 0 fok körül, északkeleten minusz 2- minusz 5. legmagasabb nappali hőmérséklet holnap északon minusz 1- plusz 2, délen plusz 2-plusz 5 fok között.

a duna vizállása ma reggel 225 centiméter. /mti/

le

13,30/m

-23-

bb 37. teleszkópos gáztartály készült el szegeden

vid te vm ki 1963. december 4.

az egy évszázada alapított szegedi gázműveket több mint negyvenmillió forintos beruházással felújítják, bővítik és így mintegy háromszorosára növelhetik a gázfogyasztó háztartások számát. a nagy munka egyik fontos részét befejezték: szerdán átadták rendeltetésének a tízezer köbméteres, teleszkópos gáztartályt. ez lehetővé teszi a régi tartályok átmeneti kikapcsolását s így ezeket felújíthatják./mti/

- . -

bb 38. százhusz nő kezdett munkához a dunai vasműben

vid te vm ki 1963. december 4.

a dunai vasműben az olyan munkahelyeken, ahol egészségi szempontból megengedhető, a férfiak helyére nőket alkalmaznak, hogy az így felszabaduló férfi munkaerővel a hideghengermű munkaerő-szükségletét kielégíthessék. a közelmúltban 120 asszonyt vettek fel. közülük sokan férjük eddigi munkahelyére kerültek. a kokszevegyszereti gyárrészlegnél 55 asszony kezdett munkához, általában gépkezelőként./mti/

- . -

bb. 39. kiállítás nyílt mánczos józsef üvegtervező művész alkotásai-
ból

t/tf/tr/a/hk 1963. december 4.

az üvegipari bemutató teremben / v. kerület, guszev utca 11/ szerdán kiállítás nyílt mánczos józsef üvegtervező művésznek, a salgótarjáni öblösüveggyár mérnökének alkotásaiból. az iparművészeti tanács és az ém. üvegipari országos vállalat által rendezett bemutatón juhász lászló, az iparművészeti tanács titkára mondott beszédet, s méltatta a mester munkásságát.

mánczos józsef, aki belső építészként kezdte pályáját, a gyári üvegtervezés első magyar képviselője, a felszabadulás előtt londoni, ankarai és brüsszel kiállításokon szerepelt sikerrel alkotásaival.

a mostani tárlat elsősorban az utóbbi években készült munkáit mutatja be. a gazdag anyagban látható többek között az a borosvizes-likőrös készlet is, amely, az üvegipar 1962. évi legszebb terméke,, címet nyerte el.

a kiállítást december 14.-ig naponta 10-től 5 óráig tekintheti meg a közönség./mti/

- . -

- 24 -

15.27/a
16.30

HA

bb. 40. szétszakadt a szerelvény - a visszaguruló kocsik tehervonat-
nak ütköztek

i/bc/gk/a/sr

1963. december 4.

augusztus 21-ére virradó éjszaka 32 kocsiból álló szerelvényt továbbítottak kelenföldről a déli pályaudvarra, a forgalmi utasítás ellenére csupán a kocsik egy részét kapcsolták be a légfékezésbe, s elindulás előtt nem tartották fékpróbát. a mulasztásban egyaránt része volt a szerelvény továbbításáért felelős barta józsefnek, valamint péter gyula mozdonyvezetőnek és mőzes minály zárfékezőnek. a déli pályaudvar előtt, amikor a szerelvény az alagutból kiért, egy kocsi „befékeződött”, s ezért a vonat megállt. elindulásakor - vonórud-szakadás miatt - kilenc kocsi levált a vonat végéről, s visszafelé gurult. a zárfékező nem tudta megállítani az elszabadult vagonokat, azok a lejtős pályán a kelenföldi állomásig szaladtak, s neki-ütköztek egy, a pesti oldalról érkezett tehervonatnak. a zárfékező súlyosan megsérült az összeütközésnél, amelynél tetemes anyagi kár is keletkezett.

a központi kerületi bíróság szerdán hirdetett ítéletet a veszélyeztetési bűnperben: barta józsefet tíz, péter gyulát öt, mőzes minályt három hónapi szabadságvesztésre ítélte, a büntetés végrehajtását három évi próbaidőre felfüggesztette. barta józseffel szemben pénzbüntetést is kimondott a bíróság. az ítélet nem jogerős./mti/

- . -

bb. 41. kinevezték hazánk új kairói nagykövetét

tné/a/sr 1963. december 4.

az elnöki tanács szilárdó lajos, rendkívüli és meghatalmazott nagykövetet felmentette a magyar népköztársaság kairói nagykövetségének vezetésére, valamint hazánknak a jemeni arab köztársaságban nagyköveti, továbbá szudáni köztársaságban és az etióp császárságban követi rangban való képviselőletére kapott megbízatása alól.

az elnöki tanács rácz pá, rendkívüli és meghatalmazott minisztert rendkívüli és meghatalmazott nagykövetté nevezte ki és megbízta a magyar népköztársaság kairói nagykövetségének vezetésével, valamint hazánknak a jemeni arab köztársaságban nagyköveti és a szudáni köztársaságban követi rangban való képviselőletével./mti/

- . -

16.10

- 25 -

17.10

bb. 42. lengyel filmművészek találkozója magyar újságírókkal

t/s/tm/a/hk

1963. december 4.

a magyar filmművész szövetség vendégeként hazánkban tartózkodó lengyel filmművészek, andrzej wajda és witold lesiewicz rendezők, valamint krysztóf winiewicz operatőr szerdán a magyar sajtó házában újságírókkal találkoztak.

a küldöttség vezetőjének, andrzej wajdának a neve nem ismeretlen már a magyar közönség előtt. világhírű alkotását, a „hamu és gyémánt”, nagy sikerrel mutatták be a filmmuzeumban, s ezért a mokép még ebben a hónapban több fővárosi filmszínház műsorára tűzi. ezen kívül játszották hazánkban még a „csatorna”, és a „sámson”, című műveit valamint a „kisvárosi lady machbeth”, című jugoszláv játékfilmet is, amelyet vendégként szintén ő rendezett.

wajda elmondta, hogy pályáját színházi rendezőként kezdte, s ma is - ha nem forgat filmet - gyakran rendez színházi előadást. a közelmúltban fejezte be andrzej munk, a tragikusan elhunyt lengyel rendező félbehagyott munkáját, az „idegen nő a hajón”, című filmet. terveiről szólva elmondta, hogy a jövőben is a már ismert stílusát követi és továbbra is olyan eszközök után kutat, amelyekkel a legőszintebben tudja kifejezni az emberek érzéseit és lelkivilágát.

a lengyel filmküldöttség egy hetes magyarországi tartózkodása alatt találkozott a magyar filmművészekkel, megnézték legújabb filmjeinket és megismerkedtek a fiatalok balázs béla stúdiójának munkájával. mint elmondották, a fiatalok filmjei közül leginkább két alkotás, gáll istván rendező és sára sándor operatőr „cigányok”, és szabó istván rendező „te”, című rövid filmje nyerte meg tetszésüket.

a lengyel filmküldöttség szerdán délután utazott el budapestről./mti/

--

bb. 43. eleken alakult meg a viharsarok első női mezőgazdasági szakköre

vid/j/a/ká

1963. december 4.

szerdán eleken, a lenin tsz-ben megalakult a viharsarok első női mezőgazdasági szakköre. vezetőül kemény józsefnét, a viharsarki földmunkás-mozgalom régi harcosát, a szövetkezet egyik alapító tagját választották. a szakkör máris 40 tagot számlál. az asszonyok elhatározták, hogy a téli hónapokban szerzett ismereteket tavasszal a gyakorlatban hasznosítják. programjukban különböző kísérletek is szerepelnek./mti/

--

16.15

- 26 -

14h
17.10

bb. 44. talajvédelmi tanácskozás zalaegerszegen

vid/j/a/ká

1963. december 4.

a hazafias népfront zala megyei bizottsága, a megyei talajvédelmi bizottság, valamint a mezőgazdasági termelés irányításában résztvevő zalai társadalmi és szakmai szervezetek talajvédelmi tanácskozást rendeztek szerdán zalaegerszegen. a tanácskozáson 400 zala, somogy, tolna és vas megyei szakember, termelőszövetkezeti, állami gazdasági és gépállomási vezető vett részt.

dr. petőházi gábor földművelésügyi miniszterhelyettes megnyitó beszédében elmondta, hogy az állam mintegy 40 milliárd forinttal támogatja a mezőgazdasági termelés fejlesztését a második ötéves terv idején. ennek nagy részét a leromlott mezőgazdasági területek megjavítására, a talaj termőképességének fokozására fordítják. a néprajzilag őrség, göcsej és hetés néven ismert nyugat-magyarországi határvidéken egymilliárd kétszázmillió forintos állami támogatással 1970-ig 425.000 holdon végeznek komplex talajjavítást és általános vízrendezést. a folyamatban levő munkák várható eredménye, hogy megkétszereződik a szántóföldek, rétek és legelők hozama.

dr. belák sándor egyetemi tanár, a keszthelyi agrártudományi főiskola rektora „a nyugat-magyarországi erodált erdőtalajok javításának gyakorlati végrehajtása”, címmel tartott előadást. adatokat sorolt fel azokról az eredményekről, amelyeket a főiskola szentgyörgyvölgyi tájgazdaságában, nagyüzemi méretekben értek el. a talajjavítás és vízrendezés befejezése után a termelőszövetkezeteknek lehetőségük nyílik az ezen a vidéken eddig nem termelt kulturnövények - mint a kukorica, lucerna, cukorrépa, kender - termesztésére.

a csaknem félmillió hold terület termőképességének fokozását elősegítő talajjavítási és vízrendezési munkálatok terveit a keszthelyi agrártudományi főiskola szakemberei készítik s adják át folyamatosan az őrség-hetési vízgazdálkodási és talajvédelmi társulatoknak.

ezután dr. gerei lászló, az ommi igazgatója a savanyu talajok javításának korszerű módszereiről tartott előadást./mti/

--

16.25

17.22

- 27 -

14h

bb. 45. szénmonoxid-mérgezések egy munkásszállóban

i/bc/tm/a/hk

1963. december 4.

a magyar cukoripari vállalat 14. kerület komócsy utca 41. száma alatti munkásszállójából szénmonoxid-mérgezéssel 16 dolgozót a korányi kórházba szállítottak.

a bizottság megállapította, hogy a földszinti főrészporkálya betétjét két lakó koksztüzelesésre cserélte ki, s így szénmonoxid keletkezett a helyiségben. a 16 dolgozó már gyógyultán elhagyta a kórházat. a felelősség megállapítására a vizsgálat tart./mti/

--

bb. 47. befejezté idei exporttervét a kőbányai szerszámgépgyár

i/sl/tr/a/hk

1963. december 4.

a szerszámgépipari művek kőbányai gyáregysége szerdán jelentette, hogy befejezte idei exporttervét. a gyáregységben elsősorban a hatékony szervezési intézkedések tették lehetővé a terv sikeres végrehajtását. az idén elsősorban éreztette hatását, hogy rátértek a fokozott pontosságú emu-200-as és 250-es esztergapadok gyártására, s ezzel megszabadultak értékesítési gondjaiktól, termékeik iránt igen nagy az érdeklődés. az idén összesen 613 gépet exportáltak, ennek körülbelül a fele a legújabb típusú fokozott pontosságú esztergapad volt. a gyár exportkapacitása már a jövő évre is teljesen le van kötve, 1964-ben összesen 666 gépet szállítanak külföldre, köztük a fokozott pontosságú esztergákon kívül a legújabb ekm-200-as nagy pontosságú gépeket is, amelyeknek méreteltérése már csak ezredmilliméterekben fejezhető ki. az új gép sorozatgyártása éppen most indul és jövőre már 83-at készítenek belőle.

a gyár dolgozói most exporttervük befejezése után pótfeladatokat vállaltak, és az év végéig két százalékkal túlteljesítik exporttervüket. ugyanakkor teljes és befejezett termelési tervüknek is eleget tesznek./mti/

16.40/Lm

17.25
W

--
-28-

bb 48. kiállítást rendeznek az idegennyelvű magyar könyvekből a bécsi collegium hungaricumban

i bi-gk-lm fm

1963. december 4.

december 11-én nyílik meg a bécsi collegium hungaricumban az idegennyelvű magyar könyvek kiállítása. mintegy 850 könyvet mutatnak be, nagyobbik részben a corvinánál és a magyar tudományos akadémia könyvkiadó vállalatnál, kisebbik részben a külföldön idegen nyelven megjelent magyar művekből. a bemutatásra kerülő anyagban egy magyar nyelvű könyv, az európa könyvkiadónál napvilágot látott „századunk osztrák lírája”, is szerepel.

a kiállítás megnyitására köpeczi béla kiadói főigazgató szerdán bécsbe utazott. előzőleg előadást tart a sajtó képviselői előtt „irodalompolitika - könyvkiadási politika”, címmel./mti/

--

bb 46. aranyjelvény a germánium-dióda, a tulfeszültséglevezető, és a páncélakkumulátor gyártásának bevezetéséért - kitüntették az erősáramu ipar legkiválóbb ujitóit és feltalálóit

i sl/tr-lm fm

1963. december 4.

szerdán a technika házában kaposvári kálmán, a kgm erősáramu iparigazgatóságának főmérnöke kiváló feltaláló és kiváló ujitó kitüntetésekkel adott át az iparág husz legsikeresebb feltalálójának és ujitójának. a főmérnök elmondotta, hogy az idén további 15 százalékkal növekedett az iparágban az elfogadott ujitások száma, az ujitók és feltalálók javaslatait felhasználva ebben az esztendőben eddig mintegy 13 millió forintot takarítottak meg, hárommillió forinttal többet, mint tavaly. több olyan találmányt hasznosítottak, így például a vasutvilágításra alkalmas ugynevezett páncélakkumulátort, amelynek értéke meghaladja az egymillió forintot. a husz kitüntetett közül nyolcan kapták meg a kiváló feltaláló, vagy a kiváló ujitó kitüntetés aranyfokozatát. aranyjelvényt kapott például dr. lukács józsef, a villamosipari kutató intézet osztályvezetője a germániumdiódák hazai gyártásának bevezetéséért. hasonló kitüntetésben részesült bogoly istván osztályvezető, aki a legkorszerűbb tulfeszültség levezető hazai gyártását kísérletezte ki és így feleslegessé tette az importot. dr. sárkány endre tudományos kutató az elektromos főzőlapok szigetelőanyagának hazai gyártását oldotta meg.

a kitüntetés ezüst fokozatát heten, a bronzfokozatot pedig öten kapták./mti/

16.48/Lm

17.30
W

--
-29-

bb 49. ülésezett a kgst villamosenergia állandó bizottsága

k szf/gg-lm vg

1963. december 4.

a kölcsönös gazdasági segítség tanácsa villamosenergia állandó bizottsága november 27 - december 2 között moszkvában tartotta rendes ülését. az ülésen részt vettek a tagországok, a bolgár népköztársaság, a magyar népköztársaság, a német demokratikus köztársaság, a lengyel népköztársaság, a román népköztársaság, a szovjetunió és a csehszlovák szocialista köztársaság delegációi. megfigyelőként jelen voltak a koreai népi demokratikus köztársaság képviselői.

a bizottság számos olyan intézkedést vitatott meg és hagyott jóvá, amelyek a kgst tanácsa 18. ülészakán és a tanács végrehajtó bizottsága 9. ülésén hozott határozatok végrehajtására irányulnak, közöttük elsősorban a kgst országok 1966-1970 évi energetikai fejlesztési terveinek koordinálását.

a bizottság meghatározta azoknak a kérdéseknek körét, amelyek a hőszolgáltató erőművek építésének fejlesztésével kapcsolatosak, ezzel összefüggésben foglalkoztak a körzeti, fűtő- és ipari kazán-telepek építésének kérdésével, valamint az 1964 évi energetikai tudományos kutató munkával.

a bizottság megvitatta a víztározós erőművek műszaki- és gazdaságossági számítási metodikáját, valamint a tagországok további együttműködését az erőművek és villamoshálózatok tervezésének fejlesztésében.

végül jóváhagyták a bizottság 1964 évi munkatervét és sok más kérdést is megvitattak./mti/

--

bb 52. a zeneművészeti főiskola növendékeinek nyilvános hangversenye

i ol/gk-lm fm

1963. december 4.

december 6-án, pénteken délután 5 órakor a liszt ferenc zeneművészeti főiskola nagytermében nyilvános hangversenyt adnak az intézet növendékei. a koncert műsorán karl stamitz: brácsaverseny, weiner leo: ballada, dávid gyula: brácsaverseny és chopin: asz-dur etüd, valamint b-moll scherzo című műve szerepel./mti/

--

17.05/s

17.35

- 30 -

llc

bb. 50. esőben vagy „műesőben”, készítik a „már nem olyan időkét élünk”, című film első felvételeit

i/s/gk/a/hk

1963. december 4.

marton endre, a nemzeti színház rendezője, - aki néhány évvel ezelőtt a „katonazene”, című filmet rendezte, - második játékfilmjének forgatására készül. ezuttal kátlai istván, „már nem olyan időkét élünk”, című forgatókönyvét viszi filmre. a napjainkban játszódó történet hősei - egyéni boldogságukért harcoló emberek. a film arra a kérdésre keres választ, hogy van-e joga bárkinék, a hivatali vezetőknek, vagy munkatársaknak beleavatkozni mások magánéletébe.

a film két férfi főszerepét gábor miklós és sinkovits imre játssza. a forgatást a tervek szerint pénteken, december 6-án hajnalban kezdik meg. az első jeleneteket esőben, de ha a természet nem segíti a stábot, akkor „műesőben”, kell felvenni. a film legtöbb jelenetét a chemolimpe deák utca és bécsi utca sarkán levő modern épületében, az ugynevezett üvegházban rögzítik a celluloid-szalagra. ezenkívül a fővárosban még 30 helyen forgatnak./mti/

--

bb. 51. új színházi bemutató, pantomim-est, bach-hangverseny az egyetemi színpad decemberi műsorában

i/áe/lk/a/fm

1963. december 4.

az egyetemi színpad decemberi műsora változatos, gazdag programmal várja az érdeklődőket. ebben a hónapban ismét új magyarországi ősbemutatóval jelentkezik az universitas együttes: december 7-én hozzák színre w. borchert: „az ajtón kívül”, című színművét, amely a háború utáni németországról ad képet. az előadást december 8-án és 14-én megismétlik. a világirodalmi sorozatban december 9-én csehszlovák irodalmi estet tartanak kiváló előadóművészek közreműködésével. a verskedvelő közönség számára december 15-én rendezik meg bánffy györgynek, a pécsi nemzeti színház tagjának előadó-estjét. az egyetemi színpad decemberi zenei programjában két bach-est szerepel. két alkalommal mutatják be a balázs béla stúdió kisfilmjeit. nagy érdeklődés előzi meg a december 21-i pantomim-estet, amelyen két egyfelvonásos jelenetet hoznak színre./mti/

--

17.15/a

34

llc
17.40

bb. 53. havazással, ónos esővel köszöntött be a tél - a kékesen 3-5 centis a hóréteg - a déli légáramlás tovább tart, de lényegesen nem javul az idő

i/cs/j/a/nk

1963. december 4.

a néhány nappal korábban északkeletről beözönlött és a kárpát-medencében megült hidegre enyhébb földközi-tengeri légáramlás siklott fel, s a délnyugati-nyugati országrészekben már kedden délután esőzés, illetve havazás kezdődött. estére a borulás elérte a fővárost, előbb apró, szabálytalan jégszemcsék borították el az utcákat, háztetőket, majd a dararétegre eső hullott és ráfagyott. a szerda reggelig lehullott csapadékmennyiség budapestben 7, az alföldön 1-2 milliméter volt, a dunántul nagyrészen azonban 1 milliméternél is kevesebbet mértek. a kékestetőn hajnalban mínusz 7 fokot mutatott a hőmérő, a délutáni órákra a hideg mínusz 3-ra csökkent, a hóréteg vastagsága viszont 3 centiről 5 centire nőtt. ez a réteg sportolásra még alkalmatlan.

a meteorológiai intézet központi előrejelző osztályán tájékoztatásul elmondották, hogy szerdán északkeleten a havazás, más vidékeken az esőzés tovább folytatódott. a nappali hőmérséklet általában a fagyponthoz közelében maradt, csupán szegeden mértek plusz 2 fokot. a várható időjárásról szólva a meteorológusok borulatók: lényeges javulást egyelőre nem várhatunk, noha az enyhe déli légáramlás még tart. az éjszakai hőmérséklet 0 fok körül ingadozik, a nappali maximumok is csak kevéssel emelkednek fagyponthoz. további esőkre, ónos esőkre, illetve kisebb havazásokra kell számítani.

szerda reggelre - a napokig tartó száraz hideg után - egész borsod megye területét hó borította be. bár a jól bokrosodott őszi kalászosok még nem silyenttek meg a fagyokat, a most hullott vékony hótakaró hasznos lehet, különösen a mezél kártevők ellen nyújt jó védelmet. a havazás nem érte készületlenül a tokajhegységet sem: az oltványkészítéshez szükséges vesszőket mindenütt leszedték, a tőkét befedték, a gyümölcsösökben megtették a védekező intézkedéseket a vadkár elhárítására. a hóval borított bükk-hegység erdeiben a fakitermelő brigádok és a szállítók munkája megnehezült. a több mint 600 erdőmunkást ellátták téli felszereléssel, vattaruhával, s naponta kapnak forró teát védőitalként. a rakacai tóból mintegy kétmillió köbméter vizet engedtek, hogy az esetleges olvadáskor a több mint 240 négyzetkilométernyi vizgyűjtő területéről lezuduló csapadékvíz baj nélkül felfoghassák. a tó közepén még szabadon hullámzik a viziükör, a széleken azonban már több centi vastag jégszegély vonul./mti/

17.40/a

18.40

NR

--

- 32 -

bb 55. sok gyalogosbaleset az első sikos napon - a gépjárművezetők óvatosak voltak: nem történt komolyabb karambol

i ms/lk-lm zs

1963. december 4.

az ónos eső következtében szerdán rendkívül sikossá vált fővárosi utakon sok volt a baleset. a mentőket jóval több mint 200 esetben hívták ki járókelőknöz, akik a sikos uton elesetek, s kisebb-nagyobb sérülést, sőt néhány esetben lábtörést szenvedtek. a sikos utak rendkívüli módon megnehezítették a mentők munkáját, mert a kocsik csak lassan haladhattak. ezért a mentőkocsikat úgy osztották be, hogy mindenekelőtt a baleseti segélynyújtást és a sürgős szállításokat végezzék el.

örvendetes, hogy bár a sikos uton a gépjárművek a szokásosnál többször egymásnak csusztak, összeütköztek, ezek a kisebb balesetek nem jártak személyi sérüléssel. a rendőrség az átlagos 20-25 eset helyett a déli órákig 47 alkalommal vonult ki kisebb karambolokhoz./mti/

bb 56. bejelentették győri a vagongyár és a szerszámgépgyár egyesítését

vid te-lm ki

1963. december 4.

január 1-ével egyesítik a wilhelm pieck vagon- és gépgyárat, valamint a győri szerszámgépgyárat. wilhelm pieck járműipari művek néven alakul meg az ország harmadik legnagyobb gépipari üzeme. a gazdasági bizottságnak az összevonásról hozott határozatát szerdán délután kiss jános kohó- és gépipari miniszterhelyettes ismertette a szakszervezetek megyei tanácsának széknázában a két gyár vezetői, az üzemi pártbizottságok, a szakszervezet, a kis- és a szocialista brigádok képviselői előtt. megjelent a kibővített osztályvezetői értekezleten lombos ferenc, az mszmp központi bizottságának tagja, a megyei pártbizottság első titkára, valamint hidasi ferenc, az autó- és traktoripari igazgatóság vezetője./mti/

bb 57 a finn köztársaság nemzeti ünnepe

k gk-lm fm

1963. december 4.

alkalmából a magyar televízió december 5-én, csütörtökön 20.05 órai kezdettel közvetíti reino s. palas rendkívüli és meghatalmazott nagykövet megemlékezését. a beszédet a „sirály repül a finn partok felett...”, című film bemutatása követi./mti/

17.45/a

18.40

NR

- 33 -

bb 59. hazaérkezett angliai vendégszerepléséről a rajkó-zenekar

k ol/gk-lm fm

1963. december 4.

a rajkó-zenekar szerdán hazaérkezett nagyszerű angliai vendégszerepléséről. az együttes - amelynek a husz főnyi zenekaron kívül tagja volt a pálfy csaba - takács edit táncospár, valamint gál gabriella és madarász katalin énekesnő is - 14 alkalommal adott koncertet anglia különböző városaiban, többek között liverpoolban, manchesterben, sheffieldben, briminghamben, és két ízben londonban, a royal albert hallban, ahol ötezren hallgattak meg egy-egy előadást. műsorukról felvételt készített a televízió is. az angol sajtó nagy elismeréssel nyilatkozott az együttes műsoráról./mti/

--

bb 60. az „ásványok és kőzetek világa”, című kiállítást

k ol/gk-lm fm

1963. december 4.

december 6-tól 14-ig a nemzeti múzeumban végzett belső munkálatok miatt zárva tartják./mti/

--

bb 61. ange vlachos

lk-lm la

1963. december 4.

az ensz európai gazdasági bizottsága közgyűlésének elnöke és vladimir velebit, a bizottság főtitkára szerdán látogatást tett incze jenő külkereskedelmi miniszternél. a megbeszélésen jelen volt bartos istván, az egb magyar missziójának vezetője és nyerges jános, a külkereskedelmi minisztérium főosztályvezető-helyettese./mti/

--

18.09/a

18.40 ✓

HE

- 34 -

bb. 54. délután 3 óráig 16-szor vonultak ki a komárom megyei mentők - a bányász-járatok megérkeztek rendeltetési helyükre.

vid/tm/a/hk

1963. december 4.

komárom megyében a bányák és az üzemek teherautóin kívül 20 gépkocsiról szórták a salakot az utakra. délután 3 óráig az utak 60 százalékán a veszélyes helyeket, összesen mintegy 10 kilométer hosszan, beszórták. szerdán az utak nagy része óvatosan járható volt, csupán tarján, héreg, vértés-tolna és tardosbánya környékén volt veszélyes a közlekedés. a tatabányai és az oroslányi szénbányászati trószhoz késés nélkül megérkeztek a délutáni járatok is. dorogra reggel és délután is késve érkeztek budapest felől a munkásjáratok. köz-uti balesetet a megyében csak két helyen okozott a síkosság. lábatlanon a győri aköv pótkocsis teherautója 115 mázsával terhelten lecsuszott egy négy és félméter magas töltésről, de senki sem sérült meg. hasonlóképpen szerencsésen végződött az az ácsi baleset, ahol két személygépkocsi hajtott egymásba. a gyalogos balesetekhez azonban 16 esetben hívták ki a megyében a mentőket./mti/

--

bb. 58. a fővárosi köztisztasági hivatal intézkedése : többszáz rendkívüli munkást foglalkoztat az uttestek takarításánál, éjjel, hajnalban és reggel nyolcvan teherautóról szórják a főutvonalakat - szigorúan ellenőrzik a járdák takarítását

ö/hbj/gg/vg

1963. december 4.

a fővárosi köztisztasági hivatal homokszóró gépei szerdán egész nap dolgoztak, a koradélutáni órákban elsősorban budán szórták a homokot. a harmincnegye nagyteljesítményű, zömében szovjet gyártmányu spró gépek a pesti utcákat takarították. a délutáni órákban sem az autóbusz, sem a trolibusz-forgalomban nem volt fennakadás, a közlekedési vállalatok forgalmi irányítói azonban hangsúlyozták, erősen lelassult a forgalom. a szórás ellenére is csusznak az utak. az autóbusz, villamos és trolibusz vezetőket figyelmeztették, hogy még a menetrend kárára is elsősorban a biztonságos közlekedés követelményeit tartásuk szem előtt. számolni kell azzal, hogy továbbra is lassabb lesz a közlekedés és kérik az utazó közönséget, ezt vegyék tekintetbe.

/folyt.köv./

18.20/a

18.45 ✓

HE

- 35 -

bb. 58. / a köztisztasági..... folyt. /a

Lehetséges, hogy csütörtökre virradó éjjel és csütörtök reggel hidegebb légáramlat érkezik és az utakra lehullt ólmos eső, eső megfagy. ebben az esetben könnyen jégpályává változhatnak a pesti utcák. éppen ezért a fővárosi köztisztasági hivatal nyolcvan teherautóról szórattja a főutvonalakat éjjel, hajnalban és reggel. működnek a nagyteljesítményű automata és félautomata homokszórók is. egyes vonalszakaszokon apróra zúzott salakot is használnak, amely ilyen ólmos eső esetén jobbnak bizonyult a homoknál. többszáz rendkívüli munkást is felvett és felvesz, hogy a seprőkocsik által az útszegélyre seprt salakot takarítsák, illetve közreműködjenek a homokszórásnál.

rendkívül fontos, hogy a háztulajdonosok, illetve a házfelügyelők rendszeresen takarítsák a járdát. mivel a tapasztalatok szerint sokan,, megfeledkeznek,, erről a kötelezettségükről, csütörtökön hajnalban és korareggel a fővárosi tanács vb ellenőrei, a házkezelőségek nagyarányú ellenőrzést tartanak, s azok ellen, akik elmulasztják a járdák takarítását, megindítják az eljárást

a kpm utügyi osztályának tájékoztatása szerint ország-szerint sikosak az utak, a főutvonalakon állandó őrzésben sok teherautó salakozza az utfelületet. nyomatékosan figyelmeztetik a gépjárművezetőket, hogy még a salakozott uton is lassan haladjanak. a szerdán folytatott ellenőrzések azt mutatták, hogy nagyon sok gépkocsivezető felelőtlenül vezet és nem veszi figyelembe a csuszós ut okozta veszélyeket. előfordult, hogy egy mávaut autóbusz 80 kilométeres sebességgel haladt egy fel nem szórt utvonalon. az ilyen felelőtlenségnek nagyon könnyen súlyos baleset lehet az ára./mti/

62
bb. 65. john steinbeck a magyar írók szövetségében

bi/gk/a/La

1963. december 4.

john steinbeck nobel-díjas amerikai író és felesége szerdán délután az írószövetség klubjában magyar írókkal találkozott. a vendégeket dobozy imre, a magyar írók szövetségének titkára köszöntötte. a beszélgetés sohn steinbeck hangsúlyozta; magyarországra saját külön kívánságára látogatott el és nagyon sajnálja, hogy bécsben történt megbetegedése miatt csak két napot tölthet hazánkban. a jelenlevők ezután hosszasan elbeszélgettek az amerikai és a magyar irodalom kérdéseiről./mti/

18.50/a
1980

HE

- 36 -

bb 63. nyereménysorsolással zárult a lengyel exportcikkek kiállítása

t sl/gk-lm La

1963. december 4.

a szalay utca 4. szám alatti bemutatóteremben szerdán este zárult a lengyel exportcikkek kiállítása, ahol három lengyel kereskedelmi vállalat mutatta be legújabb közszükségleti cikkeit. a kiállításon kérdőívet is kitöltöttek a látogatók, több mint 3 500-an írták le a látottakról alkotott véleményüket. a kérdőívek kitöltői között a zárónapon különféle nyereményeket sorsoltak ki, a többi között két elektromos hűtőszekrényt, fényképezőgépeket, háztartási cikkeket. a két 40 literes hűtőszekrényt becsey dezsóné 13. kerület, victor hugo utca 6-8. szám alatti lakos és debreceni enikő, a honvéd utca 18 szám alatti fodrászüzlet dolgozója nyerte./mti/

--

bb. 64. időjárásjelentés

gk/a/La

1963. december 4.

a meteorológiai intézet jelenti 1963. december 4-én, szerdán 19 órakor:

eső, ónos eső, északkeleten hó

várható időjárás csütörtök estig:

párás, tulnyomóan borult idő. eső, ónos eső, északkeleten részben még havazás. mérsékelt, időnként élénk déli, délkeleti, a dunántúlon esetleg már északi szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet északon mínusz 1- plusz 2, délen plusz 2 - plusz 5 fok között./mti/

--

bb. 66. irodalmi est kecskeméten

vid/fm/tné/a/fm

1963. december 4.

szerdán irodalmi estet rendezett kecskeméten a versbarátok köre. három költő - garai gábor, szécsi margit és pilinszky jános - találkozott a város irodalombarátaival, s előadta legújabb alkotásait./mti/

19.20/Lm

--
-37-

HE

bb 65. hriszto szmirnenszki emlékest az irodalmi szinpadon

i bi/gk-lm fm

1963. december 4.

szerdán este a magyar írók szövetsége, a hazafias népfront országos tanácsa, a kulturális kapcsolatok intézete és a bolgár kultúra hriszto szmirnenszki-emlékestet rendezett az irodalmi szinpadon a költő születésének 65. évfordulója alkalmából. harmati sándor, a hazafias népfront országos tanácsa titkárának megnyitó szavai után dr. kardos lászló egyetemi tanár ismertette az 1923-ban, 25 esztendőskorában elhunyt költő és prózairó, a szocialista költészet bulgáriai előfutárának életművét. a megjelenteket ezután jancso georgiev, a bolgár népköztársaság budapesti nagykövete üdvözölte.

az est műsorában bánki zsuzsa, bessenyei ferenc, jancsó adrienne, sinkovits imre, szakáts miklós és ujlaky lászló verseket, elbeszéléseket és drámai jeleneteket adott elő hriszto szmirnenszki műveiből. várhelyi endre, az állami operaház tagja a költő megzenésített verseit énekelte, kocsis albert hegedűművész bolgár zeneműveket játszott. zongorán arató páál kísért./mti/

--

bb 67. szenkár jenő budapesten

k ol/gk-lm fm

1963. december 4.

szerdán budapestre érkezett szenkár jenő, a neves magyar származású karmester, a kölni és a düsseldorfi operaház főzeneigazgatója. szenkár jenő - aki néhány hónappal ezelőtt járt utoljára budapesten és nagy sikerrel vezényelte a salomét, valamint a trisztán és isoldát, - december 10-én és 15-én a rózsalovag előadásán dirigálja az állami operaház zenekarát./mti/

--
- v é g e -

21.25/lm

-38-

Kla

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Fém utca 6-7. Telefon: 159-180, 169-500

A szerkesztését és kiadását a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1963. december 5.

bb. 1. hírek a főváros életéből

i/hi/lk/a/zs

1963. december 5.

a 14. kerületi apáthy istván kórház jelentősen fejleszti a jövő évben. az ágyak számát százhuszszal növelik, az intézmény konyháját egymillió forintos költséggel átépítik, s körülbelül hasonló összegű beruházással korszerűsítik az idegosztályt is.

x x x

a józsefvárosi lakóépületek felújítására, tatarozására több mint 100 millió forintot költ 1964-ben a tanács. a többi között folytatják a baross utca és a bródy sándor utca sortatarozását, s megkezdik a mező imre ut páratlan oldalán lévő, valamint a vas utcai és a bacsó béla utcai házak rendbehozását is.

x x x

a fővárosi tanács egészségügyi osztálya távlati tervet dolgozott ki a kórházi gyermekellátás fejlesztésére. a program szerint a kisebb gyermekkórházakat fokozatosan megszüntetik és helyettük korszerűbb, nagyobb befogadóképességű intézményeket alakítanak ki. a meglévő gyermekkórházakon kívül 1965 és 1968 között pesterzsébeten felépül a dél-pesti gyermekkórház 250 beteg részére, továbbá a rózsadombon a budai gyermekkórház. utóbbi a heine-medin utókezelő kórház átalakításával hozzák létre.

x x x

a 19. kerületi tanács a jövő évben 40.000 forintot biztosít a kispesti könyvtárak állományának gyarapítására. az üzemek kulturális alapjuk 20-30 százalékát fordítják a szakszervezeti könyvtárak fejlesztésére.

x x x

kőbányán - a már korábban megalakult alkohol-ellenes bizottság munkájának támogatására - társadalmi csoport jött létre az elvonókurára javasoltak ügyeinek intézésére. a bizottság a tömegszervezetek bevonásával ellenőrzi a szórakozóhelyeket, s figyelemmel kíséri az elvonókurán részt vettek további sorsát./mti/

--

- 1 -

Kla